

ATELIÉR URBEKO s.r.o.

Konštantínova 3, 080 01 PREŠOV
Tel.: (051) 77 220 71, mobil 0905 371634
e-mail:urbeko.urbeko@gmail.com

Ž U P Č A N Y

Územný plán obce

Č I S T O P I S v znení Zmien a doplnkov 1/2015

Február 2017

Zákazka:	Územný plán obce Župčany
Obstarávateľ:	Obec Župčany
Spracovateľ:	Ateliér URBEKO s.r.o. Konštantínova 3, 080 01 Prešov Ing.arch. Vladimír Ligus, AA SKA
Urbanizmus:	Ing. arch. Vladimír Ligus
Zásobovanie vodou:	Ing. Marián Pekarovič
Odkanalizovanie:	Vladimír Gajdoš
Elektrorozvody:	Magdaléna Pavlišinová
Zásobovanie plynom:	Ing. Vladimír Pavlišin
Grafické práce:	Jana Kačmariková

Obsah:

A, TEXTOVÁ ČASŤ

- .....
- I. Základné údaje
    - a) Hlavné ciele riešenia
    - b) Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu
    - c) Súlad riešenia územia so zadaním a so súborným stanoviskom z prerokovania konceptu alebo návrhu

  - II. Riešenie územného plánu
    - 1) Vymedzenie riešeného územia
    - 2) Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväznej časti územného plánu regiónu
    - 3) Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce
    - 4) Širšie vzťahy a rozvoj záujmového územia
    - 5) Urbanistická koncepcia priestorového usporiadania
    - 6) Funkčné využitie územia
    - 7) Riešenie bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie
      - 7.1) Obyvateľstvo a bytový fond
      - 7.2) Občianska vybavenosť
      - 7.3) Výroba a sklady
      - 7.4) Rekreácia, kúpeľníctvo a cestovný ruch
    - 8) Vymedzenie zastavaného územia obce
    - 9) Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
    - 10) Riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami
    - 11) Ochrana prírody a tvorba krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení
    - 12) Riešenie verejného dopravného a technického vybavenia
      - 12.1) Doprava a dopravné zariadenia
      - 12.2) Vodné hospodárstvo
      - 12.3) Zásobovanie elektrickou energiou
      - 12.4) Spoje a telekomunikačné zariadenia
      - 12.5) Zásobovanie plynom
      - 12.6) Zásobovanie teplom
      - 12.7) Zariadenia civilnej ochrany
    - 13) Koncepcia starostlivosti o životné prostredie
    - 14) Ochrana kultúrno-historických hodnôt

- 15) Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov
- 16) Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu
- 17) Vyhodnotenie perspektívneho použitia PPF a LPF na nepoľnohospodárske účely
- 18) Hodnotenie riešenia z hľadiska environmentálnych, sociálnych a územno-technických dôsledkov
- 19) Závazná časť územného plánu obce

B/ VÝKRESOVÁ ČASŤ

.....	
1. Rozvoj záujmového územia	1:25 000
2. Komplexný urbanistický návrh riešeného územia	1:5 000
3. Komplexný urbanistický návrh zastavaného územia	1:2 000
4. Návrh dopravy	1:2 000
5. Návrh vodného hospodárstva	1:2 000
6. Návrh energetiky	1:2 000
7. Ochrana prírody a tvorba krajiny	1:2 000
8. Schéma záväzných častí (súčasť záväznej časti)	1:5 000

A, TEXTOVÁ ČASŤ

I. Základné údaje

a) Hlavné ciele riešenia

Spracovanie územného plánu obce Župčany objednal Obecný úrad Župčany ako príslušný územnoplánovací orgán v súlade so zákonom č.50/76 Zb. v znení neskorších noviel. Územný plán obce bol schválený v roku 2008. Cieľom spracovania ÚPN bolo vypracovať a schváliť koncepciu rozvoja obce a získať územnoplánovací nástroj, ktorý poslúži na riadenie a koordináciu rozvoja obce.

b) Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Obec Župčany nemala do roku 2008 spracovanú a schválenú územnoplánovaciu dokumentáciu. Pre riadenie a koordinovanie rozvoja obce slúžili len stanoviská obce k investičnej výstavbe uplatňované v územných a stavebných konaniach. Územnoplánovacím podkladom pre vypracovanie stanovisk bola Urbanistická štúdia obce Župčany z roku 2000.

Územný plán obce Župčany stanovuje pre toto sídlo základnú koncepciu jeho rozvoja, určuje funkčné využitie plôch, potrebné opatrenia na ochranu a tvorbu kvalitného životného prostredia a zásady výstavby a koordináciu technického vybavenia územia. Stanovuje možnosti využitia plôch v celom jeho katastri, zoznam a umiestnenie verejnoprospešných stavieb a záväzné časti územného plánu. Územný plán bol spracovaný a schválený v súlade s platným zákonom č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Územný plán obce vytvára vhodné podmienky pre rozvoj hlavnej obytnej funkcie sídla, doplnkových funkcií výrobnéj a obslužnej, a na koordinovanú výstavbu inžinierskych sietí. Prispieva tak k vytváraniu vhodných podmienok na úspešný rozvoj obce, ktorý sa prejavuje aj neustálym rastom počtu obyvateľov.

c) Súlad riešenia územia so zadaním a so súborným stanoviskom z prerokovania konceptu alebo návrhu

Územný plán je v súlade s §11 odst.4 zákona č.50/76 Zb. v znení neskorších noviel spracovaný ako územný plán obce. Urbanistická štúdia, ktorá bola spracovaná v r.2000, bola podľa §3 odst.4 uvedeného zákona spracovaná a využitá ako koncept územného plánu. Na základe prejednávania urbanistickej štúdie s dotknutými orgánmi a organizáciami ako aj s obyvateľmi obce boli spracované a schválené pokyny na dopracovanie tohto územného plánu. Konečný návrh územného plánu obce bol schválený uznesením Obecného zastupiteľstva č. 58/05/2008 zo dňa 30.5.2008.

II. Riešenie územného plánu

1) Vymedzenie riešeného územia

Územný plán obce je spracovaný v rozsahu katastrálneho územia obce. Pre riešenú obec je riešeným územím katastrálne územie **Župčany** okr. Prešov s rozlohou 849 ha.

Názov k.ú.	kód obce	číslo k.ú.	výmera k.ú.
Župčany	525511	875015	849 ha

Samotné riešenie je zobrazené v grafickej časti vo dvoch úrovniach. Celé katastrálne územie je riešené v hlavnom výkrese návrhu rozvoja katastrálneho územia obce v mierke 1:5000. Vlastné zastavané územie obce je riešené v podrobnejších výkresoch v mierke 1:2000. Tvorí ho súčasne zastavané územie obce rozšírené o plochy navrhovanej výstavby, t.j. všetky existujúce a navrhované funkčné plochy priamo súvisiace so stavbami pre bývanie, občiansku a technickú vybavenosť, rekreáciu a výrobu v samotnej obci. Rozsah riešeného zastavaného územia je 184,60 ha.

2) Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväznej časti územného plánu regiónu

Z riešenia Územného plánu Veľkého územného celku (ďalej len ÚPN VÚC) Prešovský kraj, schváleného uznesením vlády Slovenskej republiky č. 268/1998 a jeho záväznej časti, ktorá bola vyhlásená nariadením vlády Slovenskej republiky č. 216/1998 Z.z., v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 679/2002 Z.z., nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 111/2003 Z.z. a Všeobecne záväzným nariadením Prešovského samosprávneho kraja č.17/2009, ktorým sa mení a dopĺňa VZN PSK č. 4/2004 zo dňa 26. júna 2004, ktorým bola vyhlásená záväzná časť ÚPN-VÚC Prešovského kraja, účinného od 6.12.2009, vyplývajú pre riešenie územného plánu obce Župčany nasledovné požiadavky:

I. Záväzná regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

Pri riadení využitia a usporiadania územia Prešovského kraja treba dodržať tieto záväzné zásady a regulatívy, ktoré nadväzujú na schválené zásady a regulatívy Konceptie územného rozvoja Slovenska 2001 uznesením vlády Slovenskej republiky č. 1033 z 31. októbra 2001:

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a životného prostredia

1.1 v oblasti rozvoja nadregionálnych súvislostí a dobudovania multimodálnych koridorov:

1.1.1 vytvárať podmienky západo-východného koridoru Bratislava – Žilina – Prešov – Košice v regióne Prešov,

.....

1.1.3 rozvíjať dotknuté sídla na trasách multimodálnych koridorov, predovšetkým v uzloch križovania týchto koridorov v smere sever – juh a západ – východ,

1.1.4 formovať základnú koncepciu sídelných štruktúr Prešovského kraja vytváraním polycentrickej siete ťažísk osídlenia a miest, ktorých prepojenia budú podporované rozvojovými osami. Rozvojom polycentrickej sídelnej štruktúry sledovať naviazanie na Slovenskú a celoeurópsku polycentrickú sídelnú sústavu a komunikačnú kostru, prostredníctvom medzinárodne odsúhlasených dopravných koridorov,

1.1.5 sledovať pri decentralizácii riadenia rozvoja územia vytváranie polycentrických systémov – sietí miest a aglomerácií, ktoré efektívne podporujú vytváranie vyššej funkčnej komplexnosti subregionálnych celkov,

- 1.1.6 formovať sídelnú štruktúru prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, sídelných centier, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 1.1.7 podporovať rozvoj osídlenia vo východnej časti regiónu s dominantným postavením košicko - prešovskej aglomerácie s nadväznosťou na michalovsko-vranovsko-humenské ťažisko osídlenia a s previazaním na sídelnú sieť v smere severopovažskej rozvojovej osi,
- 1.1.8 rozvíjať košicko-prešovské ťažisko osídlenia, ako ťažisko osídlenia Karpatského euroregiónu,
- 1.2 v oblasti nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, rozvoja osídlenia a sídelnej štruktúry
  - 1.2.1 podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry,
    - 1.2.1.1 podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa:
      - 1.2.1.1.1 žilinsko-podtatranskú rozvojovú os: Žilina – Martin – Poprad – Prešov,
  - 1.2.2 zabezpečovať rozvojovými osami pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok ostatného územia Slovenskej republiky,
- 1.3 ťažiská osídlenia v oblasti regionálnych súvislostí usporiadania osídlenia
  - 1.3.1 podporovať ako ťažiská osídlenia najvyššej úrovne košicko-prešovské ťažisko osídlenia ako aglomeráciu medzinárodného významu s dominantným postavením v Karpatskom euroregióne,
  - 1.3.5 formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov dekoncentrovanej koncentrácie, upevňovať vnútroregionálne sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia,
  - 1.3.6 podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí,
- 1.4 vytvárať možnosti pre vznik suburbánnych zón okolo ťažísk osídlenia s prihliadnutím na ich stupeň sociálno-ekonomického rozvoja,
  - 1.6 vytvárať priestorové podmienky pre vedenie rozhodujúcich sietí technickej infraštruktúry a rezervovať plochy pre stavby environmentálnej infraštruktúry regionálneho a nadregionálneho významu,
- 1.8 chrániť poľnohospodársku pôdu a lesy ako obmedzujúci faktor urbanistického rozvoja územia,
  - 1.14 v oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom
    - 1.14.2 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností,
    - 1.14.3 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráram, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
    - 1.14.4 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
    - 1.14.5 zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
  - 1.15.2 v oblasti zdravotníctva
    - 1.15.2.1 vytvárať územno – technické predpoklady na rovnakú prístupnosť a primeranú efektívnu dostupnosť zariadeniami ambulatnej a ústavnej starostlivosti a jej zameranie na prevenciu, včasnú diagnostiku a liečbu závažných ochorení,
    - 1.15.2.4 vytvárať podmienky na ochranu zdravia odstraňovaním rizikových faktorov v území,
  - 1.15.3 v oblasti sociálnych služieb,
    - 1.15.3.1 vytvárať územno – technické podmienky k rozširovaniu siete zariadení sociálnej starostlivosti sociálnych služieb paralelne s narastaním podielu odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
    - 1.15.3.2 v súvislosti s predpokladaným nárastom počtu obyvateľov v poproduktívnom veku vytvárať územno – technické predpoklady pre lokalizáciu ubytovacích zariadení pre občanov v dôchodkovom veku s preferovaním zariadení rodinného a penziónového typu,

- 1.15.3.3 zriaďovať zariadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od konkrétnych potrieb,
- 1.15.3.4 vytvárať územnotechnické predpoklady na uskutočňovanie výstavby zariadení, umožňujúcich zamestnanie zdravotne postihnutých občanov,
- 1.16 v oblasti kultúry a umenia,
  - 1.16.1 rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne, hospodársko-sociálne a prírodno-klimatické oblasti a rešpektovať potenciál takých kultúrohistorických a spoločenských hodnôt a javov, ktoré kontinuálne pôsobia v danom prostredí a predstavujú rozvojové impulzy kraja (etnokultúrne a spoločenské tradície, historické udalosti, osobnosti a artefakty na celom vymedzenom území),
  - 1.16.2 vytvárať územnotechnické podmienky pre podporu kultúrnych zariadení v regióne ako neoddeliteľnej súčasť existujúcej infraštruktúry kultúrnych služieb obyvateľstvu,
  - 1.16.3 vytvárať územnotechnické podmienky pre podporu zariadení zachovávajúcich a rozvíjajúcich tradičnú kultúru identickú pre subregióny,
- 1.17 v oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva
  - 1.17.1 rešpektovať kultúrohistorické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené pamiatkové územia (pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma), pamätihodnosti a súbory navrhované na vyhlásenie v súlade so zákonom o ochrane pamiatok,
  - 1.17.6 rešpektovať dominantné znaky typu pôvodnej a kultúrnej krajiny, morfológie a klímy v oblasti stredného a horného Spiša, Šariša a horného Zemplína,
  - 1.17.9 venovať osobitnú pozornosť lokalitám známych, evidovaných aj predpokladaných archeologických nálezísk, pričom orgánom ochrany archeologických nálezísk je Pamiatkový úrad SR,

2 V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 2.10 usmerňovať rozvoj funkčno-priestorového subsystému rekreácie a turizmu v súlade s Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2001, Regionalizáciou cestovného ruchu Slovenskej republiky a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja,
- 2.11 vytvárať podmienky na rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných zón sídel a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v ich záujmových územiach,
- 2.16 záujme zlepšovania dostupnosti centier, vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu turistických ciest,
  - 2.16.1 na úrovni medzinárodných súvislostí ,
    - 2.16.1.2 cestné prepojenie západo–východné z južnej časti Slovenska, zachytávajúce diagonálne prepojenie naprieč Európou (od juhozápadnej Európy po severovýchodnú Európu) :
      - hranica Žilinského kraja – Prešov – hranica Košického kraja,
      - 2.16.1.4 medzinárodné cyklomagistrály a pešie turistické magistrály prepájajúce významné turistické centrá v Európe prechádzajúce Prešovským samosprávnym krajom.
    - 2.16.2 na nadregionálnej úrovni,
      - cestné koridory: Poprad – Levoča – Prešov – Vranov nad Topľou – Humenné - Snina – Ublá – hranica s Ukrajinou,

4. Ekostabilizačné opatrenia

- 4.3 zabezpečiť funkčnosť prvkov územného systému ekologickej stability, pri ďalšom využití a usporiadaní územia
- 4.5 pozemkovými úpravami, usporiadaním pozemkového vlastníctva a užívacích pomerov v poľnohospodárskom a lesnom extraviláne podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v prvkoch územného systému ekologickej stability, s maximálnym využitím pôvodných (domácich) druhov rastlín,
- 4.9 v oblasti ochrany a tvorby prírody a krajiny,
  - 4.9.3 rešpektovať prioritnú ekologickú a environmentálnu funkciu lesov s nulovým drevoprodukčným v chránených územiach s 5.stupňom ochrany v existujúcich a navrhovaných zónach A, rešpektovať ako jednu z hlavných funkcií ekologickú funkciu lesov s minimálnym drevoprodukčným významom v ostatných chránených územiach a zónach

- 4.9.7 pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability uplatňovať
  - 4.9.7.2 ochranu poľnohospodárskej pôdy pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
  - 4.9.7.3 prispôbenie trasovania dopravnej a inej technickej infraštruktúry ochrane prvkov ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich funkčnosť a homogénnosť, v prípade potreby nevyhnutného umiestnenia tejto infraštruktúry do územia biocentra umiestniť ju prioritne do okrajových častí biocentra,
  - 4.9.7.4 eliminovanie stresových faktorov pôsobiacich na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných emisií, znečisťovanie vodných tokov a pod.) systémovými opatreniami
- 4.9.8 chrániť mokrade spĺňajúce kritériá Ramsarskej konvencie pre zapísanie do Zoznamu mokradí medzinárodného významu, chrániť aj mokrade regionálneho významu, zamedziť poškodzovaniu a likvidácii mokradí lokálneho významu, podporovať obnovu zaniknutých a vytváranie nových mokradí

5 V oblasti dopravy

5.1 v oblasti nadradeného dopravného vybavenia,

- 5.1.1 stabilizovať základné zónovanie Slovenskej republiky v priestoroch,
  - 5.1.1.1 východné Slovensko a dopravno-gravitačné centrum Košice/Prešov,
  - 5.1.1.2 rešpektovať prioritné postavenie intermodálnej infraštruktúry a sietí TINA,
- 5.1.2 rešpektovať dopravné siete a zariadenia alokované v trasách multimodálnych koridorov (hlavná sieť TINA a TEM),
  - 5.1.2.1 multimodálny koridor č. V.a TEM 4 Bratislava – Žilina – Prešov/Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – Ukrajina lokalizovaný pre cestné komunikácie a pre trate železničnej a kombinovanej dopravy,
- 5.2 chrániť v rámci nadradenej cestnej siete regionálneho dopravného vybavenia:
  - 5.2.1 cestný ťah E 50 v trase cesty I/18, hranica Žilinského kraja - Poprad - Prešov a v trase cesty I/68 v úseku Prešov – hranica Košického kraja,
- 5.3.44 v oblasti ostatných verejných dopravných zariadení,
  - 5.3.44.1 chrániť existujúce verejné dopravné zariadenia,
  - 5.3.44.2 vytvárať a chrániť priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy,
  - 5.3.44.3 podporovať vznik mototuristických obslužných centier pozdĺž tranzitných a turistických trás,

6 V oblasti vodného hospodárstva

- 6.2 chrániť priestory na líniové stavby,
  - 6.2.3.26 rezervovať plochy a chrániť koridory pre plánované samostatné a skupinové vodovody v ostatných obciach Prešovského kraja napojené na verejné zdroje,
  - 6.2.3.27 zabezpečiť hydrogeologické prieskumy pre zistenie zdrojov podzemnej vody využívané na pitné účely na celom území,
  - 6.2.3.29 rezervovať plochy a chrániť koridory pre stavby skupinových vodovodov a vodovodov zo zdrojov obcí,
- 6.3 rezervovať plochy a chrániť koridory (kanalizácie)
  - 6.3.1 pre stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd. Prednostne realizovať kanalizačné siete v sídlach ležiacich v pásmach ochrany využívaných zdrojov pitnej vody, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd. Výstavbu kanalizačných sietí ako verejnoprospešných stavieb konkretizovať v územnom pláne obce,
  - 6.3.2 Zabezpečiť kvalitu vypúšťania vyčistených odpadových vôd v zmysle požiadaviek stanovených súčasne platným nariadením vlády SR č.296/2005 Z.z.
  - 6.3.3 zabezpečiť postupné znižovanie zaostávania rozvoja verejných kanalizácií za rozvojom verejných vodovodov,
- 6.4 rezervovať priestory na výhľadové vybudovanie kanalizačných systémov, (kanalizácia + ČOV),
- 6.5 vodné toky, meliorácie, nádrže
  - 6.5.1 na tokoch, kde nie sú usporiadané odtokové pomery, komplexne revitalizovať vodné toky s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami,
  - 6.5.2 na upravených úsekoch tokov vykonávať údržbu s cieľom udržiavať vybudované kapacity,

- 6.5.3 s cieľom zlepšiť kvalitu povrchových vôd a chrániť podzemné vody realizovať výstavbu nových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd a rozšírenie a intenzifikáciu existujúcich ČOV a rekonštrukciu existujúcich kanalizačných sietí,
- 6.5.4 zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodárskych pomerov za extrémnych situácií, pri úpravách tokov využívať vhodné plochy na výstavbu poldrov s cieľom zachytávať povodňové prietoky,
- 6.5.5 zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať primerané protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu zastaveného územia miest a obcí a ochranu pred veľkými prietokmi (úpravy tokov, ochranné hrádze a poldre /.
- 6.5.6 venovať pozornosť úsekom bystrinných tokov v horských a podhorských oblastiach, na ktorých treba budovať prehrádzky s cieľom znížiť eróziu a zanášanie tokov pri povodňových stavoch bez narušenia biotopu,
- 6.5.7 vykonať protierózne opatrenia na príľahlej poľnohospodárskej pôde a lesnom pôdnom fonde,
- 6.5.8 v rámci revitalizácie tokov zachovať priaznivé životné podmienky pre ryby, zoobentos a fytoobentos,

7 V oblasti zásobovania plynom a energiou, telekomunikácie

- 7.1 za účelom rozvoja plošnej plynofikácie rezervovať koridory pre významné distribučné a prepojujacie VTL a STL plynovody,
- 7.3 v oblasti využívania obnoviteľných energetických zdrojov,
  - 7.3.1 podporovať výstavbu zdrojov energie využívajúcich obnoviteľné zdroje a pri ich umiestňovaní vychádzať z ekonomickej, sociálnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia, historického stavebného fondu so zohľadňovaním špecifík jednotlivých subregiónov“,
- 7.4 v oblasti telekomunikácii a informačnej infraštruktúry
  - 7.4.1 vytvárať podmienky na rozvoj globálnej informačnej spoločnosti na území Prešovského kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov,
  - 7.4.2 z dôvodov, aby nedochádzalo k poškodzovaniu infraštruktúry informačných systémov je potrebné, aby investori konkrétnych stavieb požiadali pred vydaním územného rozhodnutia a stavebného povolenia o stanovisko operátorov jednotlivých pevných a mobilných sietí o existencii jestvujúcich podzemných telekomunikačných vedení.

8 V oblasti hospodárstva

- 8.1 v oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja
  - 8.1.1 koordinovať proces programovania a implementácie Národného plánu regionálneho rozvoja Slovenskej republiky a Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 s cieľom vytvoriť podmienky pre trvalo udržateľný rozvoj regiónov,
  - 8.1.2 rozvíjať decentralizovanú štruktúru ekonomiky prostredníctvom vytvorenej polycentrickej sústavy mestského osídlenia, a tým zabezpečovať aj vyváženú sociálno-ekonomickú úroveň subregiónov,
  - 8.1.3 diverzifikovať odvetvovú ekonomickú základňu obcí a miest, podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie,
  - 8.1.4 zabezpečovať rozvoj a skvalitnenie infraštruktúry komunikačných systémov,
  - 8.1.5 vytvárať územnotechnické podmienky na rovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva s vyššou kvalifikáciou,
- 8.2 v oblasti priemyslu a stavebníctva
  - 8.2.1 pri rozvoji priemyslu a stavebníctva vychádzať z ekonomickej, sociálnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia, historického stavebného fondu so zohľadňovaním špecifík jednotlivých subregiónov a využívať pritom predovšetkým miestne suroviny,
  - 8.2.4 podporovať v územnom rozvoji regiónu rekonštrukciu a sanáciu existujúcich priemyselných areálov a areálov bývalých hospodárskych dvorov pre účely priemyselných parkov na základe zhodnotenia ich externých a interných lokalizačných faktorov,
  - 8.2.6 podporovať rozvoj tradičnej remeselnej výroby, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti podporujúce rozvoj vidieka,
- 8.3 **v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva**
  - 8.3.1 podporovať diverzifikáciu poľnohospodárskej produkcie a formy obhospodarovania pôdy na základe rôznorodosti produkčného potenciálu územia a klimatických podmienok,
  - 8.3.2 podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability,

- 8.3.3 zabezpečiť protieróziu ochranu poľnohospodárskej pôdy s využitím vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability,
- 8.3.5 neproduktívne a nevyužiteľné poľnohospodárske pozemky zalesňovať a pri zalesňovaní využívať pôvodné (domáce) druhy drevín,
- 8.4 v oblasti odpadového hospodárstva
  - 8.4.1 nakladanie s odpadmi na území kraja riešiť len v súlade so schváleným aktualizovaným Programom odpadového hospodárstva SR, Prešovského kraja a jeho okresov,
  - 8.4.2 podporovať v územnom rozvoji regiónu využitie existujúcich priemyselných areálov a areálov bývalých hospodárskych dvorov (hnedé plochy) pre účely zriadenia priemyselných zón a priemyselných parkov na základe zhodnotenia externých a interných lokalizačných faktorov

II. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

1 V oblasti dopravy

- 1.1 diaľnica D1 a jej mimoúrovňové križenia a križovatky na území kraja, diaľničné privádzače,
- 1.2 stavby nadradenej cestnej siete pre
  - 1.2.1 medzinárodný cestný ťah E 50 v trase cesty I/18 Žilina - Poprad - Prešov a v trase cesty I /68 v úseku Prešov Košice,

2 V oblasti vodného hospodárstva

- 2.4.40 samostatné a skupinové vodovody v ostatných obciach Prešovského kraja napojené na verejné zdroje,
- 2.4.41 samostatné a skupinové vodovody v ostatných obciach s využitím lokálnych zdrojov,
- 2.5 stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd, v obciach Prešovského kraja.

5 V oblasti telekomunikácií

- 5.1 stavby pre prenos terestriálneho a káblového signálu a stavby sietí informačnej sústavy, a ich ochranné pásma.

6 V oblasti obrany štátu a civilnej ochrany obyvateľstva

- 6.3 stavby civilnej ochrany obyvateľstva,
  - 6.3.1 zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ich ohrozenia,
  - 6.3.2 zariadenia na signalizáciu a koordináciu činnosti v stave ohrozenia.

9 V oblasti životného prostredia

- 9.1 stavby na ochranu pred prívalovými vodami – ochranné hrádze a úpravy vodného toku, prehrádzky, poldre a viacúčelové vodné nádrže,
- 9.2 stavby na účely monitorovania stavu životného prostredia.

3) Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Obec Župčany počtom 1470 obyvateľov k 31.12.2014 patrí medzi stredne veľké vidiecke sídla. Z hľadiska tempa rastu počtu obyvateľov v dlhodobom období patrí ku mierne ale stabilne rastúcim sídlam.

V obci je dobrá demografická štruktúra obyvateľstva, čoho znakom je vysoký podiel ľudí v predproduktívnom a najmä v produktívnom veku. To dáva predpoklady pre udržanie doterajšej tendencie rastu počtu obyvateľov aj v ďalšom období.

Obec plní v území najmä funkciu obytnú, je to prímestská obytná zóna blízko mesta Prešov, ležiaca v jeho urbanizačnom priestore. Aj podľa Rozhodnutia ministra VaRR SR č.3/2007 sú Župčany obcou ležiacou v záujmovom území inovačného pólu rastu mesta Prešov. Výhodná poloha blízko krajského mesta dáva predpoklady aj pre migráciu do sídla – stály mierny rast prímestských obcí okolo Prešova je štatisticky preukázanou

skutočnosťou aj v rokoch všeobecného demografického poklesu, a je okrem prirodzeného prírastku spôsobovaný aj prisťahovaním sa do obce.

V obci sídli menší výrobný podnik a niekoľko malých a stredných podnikateľov. Občianska vybavenosť poskytuje obyvateľom obce základné služby ale aj pracovné príležitosti. Blízkosť a dobrá dopravná dostupnosť krajského mesta umožňuje obyvateľom obce využívať jeho ponuku vybavenosti i pracovných príležitostí.

Na základe uvedeného je zrejmé, že obec má predpoklady pre ďalší rozvoj prejavujúci sa okrem iného rastom počtu jej obyvateľov.

4) Širšie vzťahy a rozvoj záujmového územia

Obec Župčany sa nachádza v okrese Prešov v Prešovskom kraji, 5 km západne od krajského mesta Prešov, od ktorého ho delí len obec Malý Šariš. Leží na okraji urbanizačného priestoru Prešova, ktorý je jadrovým sídlom Šarišskej sídelnej aglomerácie, súčasťou východoslovenského metropolitného regiónu. Leží priamo na hlavnej západo-východnej urbanistickej osi Slovenskej republiky (Žilina - Poprad - Prešov - Michalovce). Rozkladá sa v mierne zvlnenej krajine Šarišskej vrchoviny a Spišsko-Šarišského medzihoria vedľa významnej dopravnej trasy - cesty I/18, ktorá je cestou medzinárodného významu E50. Je to historická cesta, spájajúca Šariš a územie na východ od neho so Spišom, stredným a západným Slovenskom, Českou republikou a západnou Európou. S najbližším mestom, Prešovom, má vďaka nej veľmi dobré cestné spojenie s relatívnym dostatkom autobusových spojov. Vzhľadom na vysokú dopravnú záťaž a význam cesty I/18 bola paralelne s ňou vybudovaná diaľnica D1, prechádzajúca aj cez kataster obce Župčany.

Mesto Prešov poskytuje pre obyvateľov Župčian vyššiu občiansku vybavenosť, pracovné príležitosti, dopravné služby, čiastočne aj možnosť odbytu výrobkov a služieb. Obslužnú funkciu voči Župčanom by mala plniť aj susedná obec Svinaia, v ktorej ako v pôvodne strediskovej obci sú viaceré zariadenia základnej občianskej vybavenosti, ktoré môžu slúžiť aj obyvateľom Župčian / napr. škola, zdravotné stredisko, pošta/. Medzi obcami existujú aj výrobné vzťahy. Vo Svinej je sídlo poľnohospodárskeho podniku, ktorý veľkovýrobným spôsobom hospodári aj v katastri Župčian. Väčšina obyvateľov Župčian však využíva chýbajúce zariadenia občianskej vybavenosti a pracovné príležitosti v meste Prešov.

Katastrom obce vedú viaceré vyššie rady technickej infraštruktúry - cesta medzinárodného významu, diaľnica, vysokotlaký plynovod a kmeňové el. vedenie vysokého napätia. Vybudovaná je aj časť skupinového vodovodu zásobujúca obce v hornej časti povodia Svinky pitnou vodou zo zdrojov Prešovského skupinového vodovodu.

Rozvoj celého záujmového územia má úzky súvis s rozvojom jadrového mesta Prešov a celého jeho urbanizačného priestoru, v ktorom obec Župčany a jeho záujmové územie leží. Všetky obce v tomto území sa budú rozvíjať ako prímestské obytné zóny s doplnkovými výrobnými, obslužnými a rekreačnými funkciami pre vlastných obyvateľov i obyvateľov Prešova. Rozvoj mesta Prešov a formovanie kooperačných vzťahov s ním a okolitými obcami majú a budú mať pre ďalší rozvoj obce stimulujúci význam. Kooperácia obcí v tejto oblasti sa prejavuje aj v budovaní spoločnej technickej infraštruktúry. Postupne sa dobuduje skupinová splašková kanalizácia s ČOV v obci Malý Šariš, do ktorej sú zapojené aj Župčany.

Pre zvýšenie kooperácie s okolitými obcami je potrebné posilniť ich vzájomné dopravné prepojenia aj mimo cestu I/18. Obce Malý Šariš a Župčany majú predpoklady na postupné zrastanie a vytvorenie pásovej sídelnej štruktúry pozdĺž Šarišského potoka. Tento vývoj je vhodné podporiť aj pri návrhu územného plánu oboch obcí.

Župčany ležia v území bez výrazných regionálnych faktorov zhoršujúcich životné prostredie. Okolité územie je sídelnou poľnohospodárskou krajinou s prevládajúcou poľnohospodárskou veľkovýrobou, južná časť katastra zasahuje do lesného celku Cemjata, ktorý tvorí významné rekreačné zázemie mesta Prešov. Aj keď lesy sú poznačené nevhodným spôsobom ťažby, tvoria prírodne a ekologicky významnú lokalitu. Krajinný priestor Kvašná voda juhovýchodne od Župčian je biocentrom regionálneho významu. Regionálny význam má aj hydrický biokoridor riečky Svinka, biokoridor Torysy má až nadregionálny význam.

Obec plní v území funkciu obytnú, je to prímestská obytná zóna. Župčany sú miestom bývania občanov pracujúcich prevažne mimo sídlo a prevažne v Prešove. Doplnková výrobná a obslužná funkcia sa bude viazať na poľnohospodársku malovýrobu, drobné podnikanie, výrobné a nevýrobné služby. Rekreačná funkcia v tomto území je rozvinutá v prímestskej rekreačnej oblasti mesta Prešov Borkút - Kvašná voda - Cemjata. Pre dennú rekreáciu obyvateľov obce slúži hodnotný miestny park v centre obce. Rekreačná funkcia môže byť novou rozvojovou funkciou obce. Novou lokalitou na rozvoj rekreácie formou prímestskej rekreačnej zóny je lokalita Vinica severne od Župčian.

5) Urbanistická koncepcia priestorového usporiadania

Obec Župčany je rozvíjajúca sa prímestská obec. Zastavané územie má značne pretiahnutý vretenovitý tvar a pomerne vhodné zónovanie. V poslednom období však dochádza k živeľnej a neskoordinovanej výstavbe v záhradách pôvodnej zástavby, preto je potrebné stanoviť koncepciu ďalšieho rozvoja obce.

Urbanistická koncepcia vychádza z potreby vymedziť plochy na výstavbu bytov pre prírastok obyvateľstva i znižovanie obložnosti bytov, rozvoj vybavenosti obce a vytvorenie plošnej rezervy na rozvoj výrobných a skladových areálov pre možnosť vytvárania pracovných príležitostí. Zachováva sa a rozvíja pôvodné základné zónovanie obce na jeho centrálnu spoločensko - obslužnú zónu, obytné a výrobné zóny a športový areál. Riešenie je založené na rozširovaní zastavaného územia viac do šírky ako do dĺžky, s perspektívou jeho rozvoja najmä východným smerom do údolia Šarišského potoka a ku obci Malý Šariš.

Centrum obce tvorí zóna občianskej vybavenosti a areál kaštieľa s chráneným parkom. Rozvoj občianskej vybavenosti v centre bude tvorený rozširovaním existujúcich i výstavbou nových objektov, a to najmä na pravom brehu Župčianskeho potoka. Centrum bude dotvorené úpravou verejných priestranstiev, základom ktorej bude rozšírenie peších plôch, vytvorenie zastávkových ník a sadové úpravy plôch zelene. Chránený park kaštieľa zostane hlavnou oddychovou zónou v obci. Druhou rozvíjajúcou sa zónou vybavenosti bude športový areál pri cintoríne, ku ktorému pribudne telocvičňa a areál materskej a základnej školy.

Obytná zóna sa bude rozvíjať novou výstavbou na okrajoch obce, čím sa vytvorí nové ulice na východnej, severnej a západnej strane obce. Zachované a doplnené budú aj ďalšie priečne pešie trasy (uličky). V územnom pláne je zapracovaná aj možnosť zrastania s obcou Malý Šariš zástavbou územia medzi dolným koncom obce a Šarišským potokom. Nová ucelená zóna rodinných domov je navrhnutá v lokalite Vysoké na ľavom brehu Šarišského potoka pri ceste III. triedy vedúcej do Medzian.

Pre vytvorenie podmienok na rozvoj podnikateľských aktivít, ktoré majú priniesť do obce pracovné príležitosti, sú súčasťou urbanistickej koncepcie rozvoja obce aj výrobné a skladové areály. Prvým je pôvodná plocha hospodárskeho dvora JRD, ktorá je však vhodná len pre prevádzky s malou obslužnou dopravou, preto sa bude transformovať na polyfunkčnú zónu. Hlavné rozvojové plochy pre výrobu a skladovanie sú v okolí cesty I. triedy, najmä na plochách medzi ňou a budovanou diaľnicou D1.

Opatrenia na skvalitňovanie životného prostredia, obsiahnuté v urbanistickej koncepcii, sa dajú rozdeliť do dvoch skupín. Z technických opatrení je to najmä výstavba verejnej kanalizácie a vodovodu na zabezpečenie obyvateľov kvalitnou pitnou vodou. Zníženie hladiny hluku z dopravy zabezpečí výstavba diaľnice D1, výsadba izolačnej zelene a výstavba protihlukových stien pozdĺž cesty I/18. V druhej skupine sú zahrnuté opatrenia na tvorbu verejných priestranstiev a verejnej zelene. Úprava verejného priestoru je navrhovaná v centre obce, výsadba verejnej zelene v obci je navrhovaná prevažne formou alejí pozdĺž miestnych komunikácií a sprievodnej zelene.

6) Funkčné využitie územia obce

Územím obce je jej katastrálne územie. Katastrálne územie Župčany má rozlohu 849 ha, z toho je 276 ha lesa a 517 ha poľnohospodárskej pôdy, z nej 383 ha ornej. Obec leží v centrálnej časti svojho katastra, ktorý zabieha z údolia Šarišského potoka do Šarišskej vrchoviny. Základné funkčné členenie katastrálneho územia obce vychádza z prírodných podmienok a potenciálu územia a preto zostane zachované. V južnej časti katastra, ktorá leží v Šarišskej vrchovine s najvyšším bodom vo výške 481 m n.m., je pásмо lesa na mierne členitom horskom teréne. Sú to intenzívne hospodársky využívané, prevažne listnaté dubovo-hrabové a zmiešané bukovo-jedľové a bukovo-borovicové lesy, s významnou rekreačnou funkciou. Sú súčasťou rekreačného priestoru Borkút - Kvašná Voda - Cemjata, intenzívne využívaného obyvateľmi mesta Prešov ako priestor prímestskej každodennej rekreácie. Rekreačné využitie územia bude zvýšené vyznačením cykloturistických trás po existujúcich spevnených lesných cestách. Pre napojenie obce na toto rekreačné územie bude slúžiť prístupová cesta ku záhradkárskej osade v lokalite Ravasovka, ktorá sa môže rozvíjať na disponibilnej ploche mimo trasu diaľnice. Prepojenie s obcou treba zabezpečiť aj ďalšou účelovou komunikáciou vedenou popod diaľničný most.

Severná časť katastra leží prevažne v povodí Šarišského potoka. Je to poľnohospodárska oráčinová krajina, obrábaná prevažne veľkovýrobným spôsobom. Orná pôda zaberá väčšinu tohoto územia, len plochy s väčším sklonom sú využívané ako trvalé trávne porasty - lúky, pasienky. Erózne ryhy a niektoré okraje pozemkov zarastajú náletovými krovínami a drevinami. Poľnohospodárske využitie pozemkov sa zachová na všetkých plochách, ktoré nebudú dotknuté rozvojom iných funkcií. Pre ochranu pôdy pred eróziou je potrebné veľké celky pôdy na svahoch rozčleniť obnovenými poľnými cestami alebo deliacimi zasakovacími pásmi s líniovou zeleňou.

Menší lesný celok je v severozápadnom cípe katastra v okolí vrchu Makovisko. Tu sú lesy prevažne borovicové a dubové. Na ich južnom okraji v lokalite Vinica, severne od obce, sa bude rozvíjať miestna rekreačná zóna. Jej súčasťou bude záhradkárska a chatová osada, a malý lyžiarsky vlek. Druhou alternatívou pre letnú rekreáciu je vytvorenie prírodného kúpaliska v lokalite Pod brezami.

Ekologickú nerovnováhu súčasnej poľnohospodárskej krajiny v severnej časti katastra je navrhnuté riešiť výsadbou krajinej zelene a úpravou vodného režimu. Doplnenie krajinej zelene je navrhnuté pozdĺž vodných tokov a ciest, a v západnej časti katastra aj formou protieróznych zasakovacích pásov, deliacich príliš dlhý a súvislý svah. Ochrana sídla pred prívalovými vodami zo západných svahov má zabezpečiť aj hrádza, vybudovaná na západnom okraji futbalového ihriska priečne cez údolie, vytvárajúca tzv. suchý polder.

Samotná obec sa bude rozvíjať ako kompaktné vidiecke sídlo, pričom v návrhovom období sa bude jeho pôdorys rozširovať najmä do šírky zástavbou na okrajoch záhrad súčasnej zástavby. Hlavný rozvojový smer obce pre dlhodobější výhľad je smer východný, čo je smer ku obci Malý Šariš a mestu Prešov.

Rozvíjať sa bude aj výrobná zóna pozdĺž cesty I/18, nadväzujúca na výrobný areál drevospracujúcej firmy Belholz, ktorá sa môže rozšíriť až po samotnú obec. Na opačnej

strane cesty môže vyplniť priestor medzi cestou I/18 a diaľnicou D1 v okolí areálu firmy LINAK Slovakia s.r.o. .

7) Riešenie bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie

7.1) Obyvateľstvo a bytový fond

Obec Župčany počtom 1470 obyvateľov k 31.12.2014 patrí medzi stredne veľké vidiecke sídla. Z hľadiska tempa rastu počtu obyvateľov v dlhodobom období patrí ku mierne rastúcim sídlam. Vývoj v poslednom období potvrdzuje predpokladaný vývoj počtu obyvateľov stanovený v urbanistickej štúdii, spracovanej ako podklad pre tento územný plán.

V obci je dobrá demografická štruktúra obyvateľstva, čoho znakom je vysoký podiel ľudí v predproduktívnom a produktívnom veku. Aj keď je vekové zloženie skúmanej populácie priaznivé, v posledných rokoch sa podiel poproduktívneho obyvateľstva zvyšuje. V obci vzrástol počet ľudí v dôchodkovom veku, je to však len jeden z dôvodov ich vyššieho podielu. Znižuje sa totiž natalita (pôrodnosť) a tým aj podiel predproduktívneho obyvateľstva na celkovom počte obyvateľov. Je to všeobecný civilizačný jav, v posledných rokoch je však ovplyvnený aj zlou socioekonomickou klímou v spoločnosti.

Podľa indexu populácie boli Župčany v roku 1991 obcou demograficky progresívnou, s kladným prírastkom obyvateľstva viažucim sa na dostatočný prirodzený prírastok i malé kladné migračné saldo. V roku 2001 boli však len obcou s demografickou štruktúrou stagnujúcou, čo spôsobilo výrazné zníženie pôrodnosti. Keďže tento jav je odrazom ekonomických problémov súčasnosti, predpokladáme že bude len dočasný, a vďaka dobrej demografickej skladbe sa prirodzený prírastok obyvateľstva obnoví. Súčasné zníženie pôrodnosti sa prejaví ďalším znížením prirodzeného prírastku obyvateľstva v obci po r.2020. Rast počtu obyvateľov obce je dosahovaný z časti aj prisťahovalectvom do obce.

Vytvorenie vhodných podmienok pre výstavbu bytov v obci schválením územného plánu a dobudovaním technickej infraštruktúry bude priaznivo vplývať na rast počtu obyvateľov migráciou do sídla. Prímestské obce s vybudovanou infraštruktúrou a vhodnými pozemkami sa stávajú cieľom záujemcov o výstavbu rodinných domov z mesta. Na podporu tohto trendu je v Župčanoch možné vytvoriť všetky potrebné predpoklady. Preto pri prognóze vývoja počtu obyvateľov je potrebné počítať aj so sústavným miernym prisťahovalectvom do obce.

Na základe vyššie uvedeného predpokladáme nasledujúci vývoj počtu obyvateľov v obci v období do r.2040:

rok	2001	2011	2014	2020	2030	2040
počet obyvateľov	1211	1354	1470	1750	2262	2950
prírastok	-	143	116	280	512	688
- z toho: prirodzený pr.	-	-	-	55	150	196
migrácia do obce	-	-	-	225	362	492

Na základe tejto prognózy vývoja počtu obyvateľov je stanovená nasledujúca predpokladaná potreba výstavby bytov:

rok	počet obyvateľov	obložnosť bytov	počet bytov	prírastok bytov	náhrada bytov	celkom výstavba
2011	1354	3,85	338	41	20	61
2020	1750	3,65	480	142	17	159
2030	2262	3,58	630	150	18	168
2040	2950	3,30	890	260	10	270
Spolu				593	65	658

V urbanistickom riešení je vo výkresovej časti vyznačený väčší počet pozemkov na výstavbu rodinných domov ako je vyčíslená potreba. Vychádza to z poznania, že vzhľadom na značnú komplikovanosť majetkových vzťahov je nereálne predpokladať, že sa podarí súvisle zastavať jednotlivé vymedzené lokality na výstavbu domov. Preto každý urbanistický návrh musí mať minimálne 30%-nú rezervu a o to vyšší počet navrhovaných pozemkov na výstavbu, ako je teoretická potreba. Táto rezerva zároveň vytvára predpoklady pre umožnenie výstavby v prípade nepredvídaných okolností zvyšujúcich výstavbu v obci (napr. výraznejšia investícia a nárast pracovných príležitostí v okolí, developerské aktivity a pod.).

Výstavba nových rodinných domov sa sústreďuje na nové ulice, ktoré vznikli alebo vzniknú v záhradách existujúcej zástavby a prilahlých záhumienkoch na juhozápadnej (Nad Kapustniskami) a východnej (Čadivý hon, Za dedinou) strane obce. Samostatnou etapou bude výstavba obytného súboru Vysoké pri ceste na Medzany a v blízkej lokalite Biela hlina. Začne sa aj výstavba v lokalite Pod jablonkou a Budova pozdĺž obnovenej komunikácie od horného konca obce smerom ku záhradkám a chatám v lokalite Vinica. Vytvoria sa aj nové ulice vedúce cez záhrady pôvodnej zástavby v severozápadnej časti obce (Paločajka). V koncepcii výstavby sú zahrnuté aj voľné pozemky v súčasnej zástavbe na celom území obce.

Okrem výstavby rodinných domov na nových plochách bude prebiehať prestavba schátralých a nevyhovujúcich objektov. V nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave je 37 objektov, mnoho ďalších starších objektov je nevyhovujúcich dispozične a veľkosťou bytov. Tieto domy budú prestavované väčšinou na ich pôvodných pozemkoch, len v troch prípadoch sa počítá s náhradou na novej ploche.

Navrhovaná je výstavba iba rodinných domov, a to vo veľkej väčšine samostatne stojacich RD so šikmými strechami a obytným podkrovím. Len na úzkych pozemkoch sa počítá s výstavbou dvojdomov alebo radových domov. Radová zástavba bude najskôr vznikáť prestavbou domov na pôvodných úzkych pozemkoch okolo hlavnej ulice. S možnosťou výstavby bytových domov počítame na časti plochy za bývalým hospodárskym dvorom JRD, kde je rezervná plocha pre výstavbu menšej zóny malopodlažných bytových domov vilového typu, vhodná pre výstavbu prostredníctvom realitnej kancelárie alebo investorskej firmy.

7.2) Občianska vybavenosť

Obec Župčany je stredne veľké vidiecke sídlo. Nikdy nebola strediskovou obcou, preto nie je v nej vybudovaná základná občianska vybavenosť v plnom rozsahu. Chýbajúce zariadenia sú v 1 km vzdialenej obci Svinia a v 5 km vzdialenom Prešove. Väčšina existujúcich zariadení je umiestnená v centre obce, menšie prevádzky obchodu a služieb sú pomerne rovnomerne rozložené v ostatných častiach obce a je ich dostatok.

Podľa urbanistických ukazovateľov je v obci do návrhového roku potrebné doplniť niektoré zariadenia občianskej vybavenosti. Už je spracovaný návrh na rozšírenie kapacity

viacúčelovej sály v budove Obecného úradu, uvažuje sa o výstavbe telocvične pre základnú školu. Tieto investície sú zahrnuté do riešenia územného plánu.

V urbanistickej koncepcii rozvoja obce sú v oblasti občianskej vybavenosti riešené tri základné úlohy: dotváranie vybavenostného centra obce, výhľadové riešenie výstavby novej materskej a základnej školy a doplnenie chýbajúcich rekreačných a športových zariadení.

Vybavenostné centrum obce je jasne vymedzené zoskupením objektov nákupného strediska, obecného úradu, kostola, domu smútku a areálu kaštieľa. Okrem potrebných úprav verejných plôch je v budúcnosti možná aj ďalšia výstavba v tomto centre. Tu je priestor pre výstavbu zariadení obchodu (najmä nepotravinárskych predajní), verejného stravovania (hostinec s podávaním jedál najmä pre závodné stravovanie), prípadne malého penziónu (stravovanie + ubytovanie). Je tu možné aj vytvorenie zdravotnej ambulancie v obci. Na vytvorenie zariadení občianskej vybavenosti je možné prestavať existujúce objekty alebo nové priestory ku nim pristavať.

Materská škola je umiestnená v pôvodnom rodinnom dome južne od centra obce a je stavebne zložitá jej rozširovanie, najmä nie je možné bez prerušenia prevádzky. Preto je v územnom pláne navrhnutá lokalita na výstavbu novej škôlky.

Základná škola 1.-4.ročník je v súčasnosti umiestnená v objekte pri kaštieli, v pamiatkovo chránenom parku. Preto tu nemá väčšiu perspektívu rozvoja, rozširovania počtu tried a prípadne dopĺňania kapacity na plno organizovanú školu. Do roku 2020 obec presiahne počet obyvateľov 1500, kedy býva reálne naplnenie počtu žiakov v jednej triede a postupné rozšírenie počtu tried v každom ročníku. Na riešenie priestorových problémov materskej a základnej školy je navrhnutá výstavba nových objektov pre obe zariadenia na okraji športového areálu na západnom okraji obce. V rámci školského areálu bude vybudovaná časť chýbajúcich maloplošných ihrísk (napr. multifunkčné ihrisko) a malá telocvična, ktorá bude v popoludňajších a večerných hodinách využívaná aj ostatnými vekovými skupinami obyvateľov obce.

Samotný kaštieľ po obmedzení muzeálnej časti je možné využiť napr. ako obecné kultúrno-spoločenské stredisko alebo komerčné stravovacie zariadenie, ktoré by poskytlo stravovanie aj žiakom školy a zamestnancom blízkych podnikov.

V centre obce v rámci úprav v okolí kostola bude vybudovaná malá pešia zóna aj miestny amfiteáter na organizovanie kultúrno-spoločenských akcií vrátane jarmokov.

Riešenie doplnenia rekreačných a športových plôch v obci je rozdelené do dvoch častí. V samotnej obci pri futbalovom ihrisku je navrhnutá výstavba maloplošných ihrísk pre mládež a neorganizovanú telovýchovu. Rekreačné plochy a zariadenia pre letnú a zimnú rekreáciu sú navrhnuté v okolí obce, najmä v lokalite Na budove.

Rozvoj maloobchodných zariadení sa v súčasnosti na vidieku deje najmä vytváraním živnostenských maloplošných predajní v rámci rodinných domov, tak tomu je aj v Župčanoch. Existujúce potravinárske predajne sú aj vhodne rozmiestnené na území obce. V centre obce je navrhovaný objekt pre nepotravinársku predajňu, pre rovnaký účel by mala opäť slúžiť aj budova bývalého skladu firmy ETA na hlavnej ulici. Nový objekt pre obchod a služby bude vybudovaný na ploche bývalého hospodárskeho dvora v rámci výstavby obytného súboru a v obytnom súbore Vysoké.

Na multifunkčný objekt pre prevádzky obchodu a služieb sa zmení objekt škôlky nachádzajúci sa na hlavnej ulici blízko centra obce.

Rozšírenie cintorína na potrebnú výmeru je navrhnuté na jeho juhozápadnom okraji. Niektoré zariadenia služieb, umiestnené dnes na pozemkoch rodinných domov, si vytvoria nové areály v navrhovaných výrobných zónach v obci.

Potreba dostavby zariadení občianskej vybavenosti v návrhovom období:

Základná škola 1.-4.roč.	2 triedy/47 detí
Ihriská pre deti a mládež	1630 m ² upr.pozemku
Ihriská pre dospelých maloplošné	1360 m ² upr.pozemku
Telocvičňa	85 m ² čistej úž.plochy
širokosort. predajne potravín *	230 m ² pred.pl.
rozličný tovar *	163 m ² pred.pl.
otvorený pl. bazén –prír. kúpal.	183 m ² vodnej pl.
Cintorín *	2700 m ² pozemku

Poznámka: * - celková kapacita

Ďalšie rozšírenie siete zariadení občianskej vybavenosti resp. zvýšenie ich kapacity je možné v tých prípadoch, ak by slúžili pre obyvateľov viacerých obcí, najmä najbližších dvoch - Malého Šariša a Svinej.

7.3) Výroba a sklady

V záujme umožnenia rozvoja podnikateľskej činnosti a vytvárania pracovných príležitostí rieši urbanistická koncepcia plochy pre výrobné a skladové areály. S týmto funkčným využitím sú navrhované dve zóny - na ploche bývalého hospodárskeho dvora JRD a na juhovýchodnom okraji obce, pri ceste I/18 a diaľnici.

Bývalý hospodársky dvor JRD prestal slúžiť pôvodnému účelu, v rámci reštitúcie a privatizácie bol rozdelený na menšie pozemky. Zachovali sa tu len štyri pôvodné stavby, ktoré boli prestavané na výrobné prevádzky nepoľnohospodárskeho charakteru. Na okraji areálu boli vybudované aj rodinné domy. Vzhľadom na blízkosť centra obce a chráneného parku je to plocha vhodná na dostavbu zariadení občianskej vybavenosti ale aj podnikateľských zariadení, najmä služieb. Nie je to plocha vhodná na prevádzky hlučné a náročné na dopravu, ani na poľnohospodárske prevádzky, najmä živočíšnu výrobu. Návrh územného plánu počíta s premenou tejto plochy na polyfunkčnú zónu, kde na časti plochy budú prevádzky nezávadnej výroby a na časti plochy budú rozvojovými funkciami služby a bývanie. Jej severným okrajom vedie komunikácia obsluhujúca zariadenia v zóne a napájajúca novú obytnú zónu na východnom okraji obce na jej centrum.

Druhá výrobná zóna je navrhnutá na ploche od juhovýchodného okraja obce po areál firmy Belholz, medzi cestou I/18 a Šarišským potokom, ako aj na druhej strane medzi cestou I/18 a diaľnicou D1. V tejto zóne nie sú obmedzenia na charakter prevádzky, môže tu byť aj poľnohospodárska výroba. Do týchto výrobných zón sa výhľadovo presťahujú aj niektoré z podnikateľských prevádzok, ktoré sú už dnes v nevyhovujúcich podmienkach na pozemkoch rodinných domov v obci, alebo ktoré pre svoj rozvoj budú väčší areál potrebovať. Do výrobnéj zóny pri diaľnici sa premiestni aj obecné kompostovisko. V obytnej zóne budú zavedené regulatívy, obmedzujúce rozsah výrobných činností na mieru, ktorá nebude obťažovať okolie.

7.4) Rekreačia, kúpeľníctvo a cestovný ruch

Zariadenia rekreácie a cestovného ruchu sú v obci veľmi slabo zastúpené a nevyužívajú potenciál obce a okolitého územia.

Hlavnou atraktivitou pre cestovný ruch je miestna kúria, fara a náhrobok pri kostole, všetko zviazané s menom významného slovenského spisovateľa a dramatika Jonáša Záborského. V kúrii bolo literárne múzeum, okolo kúrie je zachovaný park s viacerými vzácnymi drevinami. Budova kúrie má zanedbanú údržbu, opravu a vymaľovanie potrebuje najmä fasáda objektu. Tieto atraktivity sú však pomerne málo navštevované. Jednou z

príčin je aj slabá informovanosť a ich propagácia, ani na odbočke z cesty I/18 ani v samotnej obci nie je žiadny pútač, informačná alebo propagačná tabuľa upozorňujúca na ich prítomnosť v obci. Druhou príčinou je neexistencia doplnkových služieb a ďalších atraktivít. Nie je tu možné stravovanie, ubytovanie, nekonajú sa žiadne súvisiace akcie, nepredávajú bulletiny, suveníry, spomienkové predmety a pod. V územnom pláne sa počíta s obnovou kaštieľa a chráneného parku a ich využitím pre občiansku vybavenosť so zameraním na rozvoj cestovného ruchu. V obci by bola vhodná výstavba hostinca alebo penziónu, možným riešením je aj motorest vybudovaný v južnej časti obce blízko cesty I/18. Navrhujeme aj vytvorenie zóny chránenej ľudovej architektúry v okolí kostola a fary, kde by sa zachovala mierka a atmosféra pôvodnej zástavby obce pripomínajúce dobu pôsobenia Jonáša Záborského. V niektorom z nich je možné zriadiť aj miestne múzeum o histórii obce. Pamätné miesta v obci je potrebné spojiť značenou prechádzkovou trasou s informačnými tabuľami.

Obec má možnosť vytvoriť rekreačné zariadenia pre vlastných obyvateľov ale aj návštevníkov z blízkeho Prešova, môže vytvoriť prímestskú rekreačnú zónu vo svojom okolí. V územnom pláne sú zahrnuté tri základné návrhy pre vytvorenie rekreačných možností v katastri obce: letné kúpaliská, lyžiarsky vlek a cyklistické trasy.

Pre rozvoj zimnej a letnej rekreácie je navrhovaná výstavba rekreačnej zóny Pod vinicou. V rámci nej by sa rozvíjala chatová a záhradkárska osada a vybudoval sa malý lyžiarsky vlek v lokalite Na budove. Rekreácia sa môže rozvíjať aj v okolí bývalého panského liehovaru v lokalite Biela hlina.

Druhou alternatívou letného rekreačného zariadenia je vybudovanie kúpaliska v lokalite Pod brezami. Je to lokalita bližšia ku obci, bola by monofunkčná, je však možné ju lepšie komerčne využiť. Oddychovú zónu v tejto lokalite je možné vybudovať aj vrátane menšieho krajinárskeho parku.

Rekreačné cyklistické trasy sú vyznačené v južnej, zalesnenej časti katastra, ktorá je súčasťou rekreačného priestoru Cemjata. Vyznačenie nových cyklistických trás je navrhované najmä v severnej časti katastra, po existujúcich, najmä spevnených poľných cestách. Po vytvorení prepojenia s Malým Šarišom je možné vyznačiť aj cyklotrasy vedúce z Prešova cez Župčany smerom na Medzany a Sviniu. Pre spojenie obce a južnej časti katastra je potrebné využiť nové spevnené účelové cesty vedúce popod diaľničné mosty.

V katastri obce je vhodné podporiť aj rozvoj záhradkárskych osád na všetkých vhodných plochách. Budú to najmä plochy medzi lesom a diaľnicou, kde sa zmenšením plôch a sťažiením prístupu zhorší efektívnosť veľkovýrobného hospodárenia.

8) Vymedzenie zastavaného územia obce

Pôvodná hranica zastavaného územia obce bola stanovená k 1.1.1990. Návrh nového vymedzenia zastavaného územia obce je vyznačený v grafickej časti územného plánu, vo výkrese „Komplexný urbanistický návrh“. Oproti pôvodnému vymedzeniu sú do neho zahrnuté všetky súčasne zastavané plochy a plochy navrhovanej výstavby mimo pôvodné zastavané územie. Hranica je vedená po majetkoprávných hraniciach podľa podkladu poskytnutého Obecným úradom. Novovymedzené zastavané územie obce má rozlohu 184,60 ha. Na základe nového vymedzenia zastavaného územia môže Obecný úrad spracovať potrebný návrh na vydanie rozhodnutia Katastrálneho úradu o určení zastavaného územia obce.

9) Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

V riešenom katastrálnom území obce Župčany sa nachádzajú ochranné pásma technickej vybavenosti územia, vyplývajúce z príslušných noriem a všeobecne záväzných predpisov. Sú to predovšetkým:

- ochranné pásmo 22 kV VN el.vedenia v šírke 10 m od krajného vodiča
- ochranné pásmo diaľkových káblov v šírke 2 m
- ochranné pásmo vysokotlakého plynovodu 20 m od osi
- ochranné pásmo cesty I. triedy 50 m od osi cesty mimo územie obce vymedzené dopravnými značkami začiatok a koniec obce
- ochranné pásmo diaľnice 100 m od osi krajného jazdného pruhu mimo územie obce vymedzené dopravnými značkami začiatok a koniec obce
- ochranné pásmo cesty III. triedy 20 m od osi cesty mimo územie obce vymedzené dopravnými značkami začiatok a koniec obce
- pásmo hygienickej ochrany cintorína 50 m
- ochranné pásmo prívodného vodovodného radu v šírke 1,5 m na obe strany od okraja potrubia.

Ochrana povrchových tokov je daná ochranným pásmom v šírke 5 m od brehovej čiary toku.

Na ochranu historického parku sa stanovuje ochranné pásmo 10 m od hranice pozemku parku, na ochranu lipovej aleje ochranné pásmo 10 m od osi jednotlivých stromoradií tvoriacich alej.

V k.ú.Župčany sú evidované štyri archeologické lokality. Pamiatkovo chránený kaštieľ a park nemajú vymedzené ochranné pásma. Na uvedených plochách je akákoľvek stavebná činnosť podmienená stanoviskom pamiatkového úradu.

10) Riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne osobitné zariadenia pre obranu štátu a jeho ozbrojené zložky. Nie sú tu vybudované ani osobitné zariadenia pre ochranu civilného obyvateľstva. V prípade ohrozenia budú na ukrytie obyvateľstva po príslušnej úprave využité suterény rodinných domov. Pasportizáciu úkrytov zabezpečuje Obecný úrad.

V obci je zriadená požiarňa zbrojnica a dobrovoľný požiarňý zbor. Najbližší verejný požiarňý útvar je v blízkom meste Prešov.

Vzhľadom na konfiguráciu terénu v bezprostrednom okolí obce a jeho úplné odlesnenie je obec často postihovaná záplavami prívodných vôd. Pre ochranu zastavaného územia pred povodňami nie sú v obci vybudované dostatočné ochranné zariadenia. Vybudovaný je len polder v priestore nad futbalovým ihriskom. Ďalšie navrhované opatrenie – vybudovanie zasakovacích pásov v lokalite Dlhé nebolo realizované. Územný plán počíta s vybudovaním týchto pásov na celom svahu západne od obce až po lokalitu Na budove. Na Šarišskom potoku je potrebné vybudovať polder, prípadne aj menšiu vodnú nádrž, na ochranu budúcej zástavby obce Župčany a existujúcej zástavby obce Malý Šariš pozdĺž tohto potoka. Miestne toky je potrebné upraviť na prietok storočnej vody. Keďže tok Šarišského potoka prechádza voľnou krajinou, technické úpravy koryta musia mať krajinársky charakter. Upravený tok musí mať úzke dno a široké bermy doplnené obnovenými brehovými porastmi, žiaduce sú úpravy umožňujúce rekreačné využitie vodného toku. Ochranné pásmo Šarišského potoka, v ktorom nesmie byť vybudovaná žiadna budova ani oplotenie pozemkov, je 5 m na obe strany od okraja koryta toku. Vo vyznačenom záplavovom území sa smie stavať až po vybudovaní príslušnej úpravy toku, ktorá odstráni nebezpečenstvo

záplav, alebo za splnenia podmienky, že navrhovaná stavba bude riešená s prvkami protipovodňovej ochrany, zabezpečujúcimi ochranu majetku a zdravia obyvateľov.

11) Ochrana prírody a tvorba krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

Krajinnoekologický plán pre celé katastrálne územie bol spracovaný v rámci doplňujúcich prieskumov a rozborov pre územný plán obce. V riešenom území sa nachádzajú prvky územného systému ekologickej stability lokálneho významu.

V katastri obce sa nenachádzajú osobitne chránené územia alebo objekty prírody. Riešené územie je v 1. (základnom) stupni ochrany. Riešené územie nie je v dotyku so sieťou chránených území NATURA 2000. V katastri obce sa nachádzajú biotopy európskeho a národného významu – bukové a jedľovo-bukové lesy, dubové nátržníkové lesy, dubovo-hrabové lesy a psiarkové aluviálne lúky. Zalesnené časti katastra tvoria hospodárske lesy.

V riešenom území sa nenachádzajú prvky územného systému ekologickej stability vyššieho významu. Lokálny význam má hydrický biokoridor Šarišského potoka, pozdĺž ktorého je potrebné obnoviť sprievodnú zeleň. V územnom pláne je navrhnutý aj biokoridor vedený po západnom okraji katastra, prepájajúci biocentrum regionálneho významu Kvašná voda (k.ú. Prešov) s lesným celkom Makovisko (k.ú. Svinia), ktoré je biocentrom lokálneho významu. Dôležitou súčasťou tohto koridoru je riešenie problému bariérového efektu koridoru diaľnice výstavbou biomostu. Súčasti týchto prvkov ÚSES sú vyznačené vo výkresovej časti vo výkrese rozvoja katastrálneho územia a názornejšie vo výkrese ochrany prírody a tvorby krajiny. Tvorbu biokoridoru doporučujeme riešiť koordinovane s potrebou úpravy vodného režimu na svahoch na západnom okraji obce, odkiaľ je obec ohrozovaná privalovými vodami a pôda vodnou eróziou. Tu je potrebné vybudovať sústavu zasakovacích pásov, prípadne časť plôch zmeniť na trvalé trávne porasty alebo sady, na čo je možné využiť aj projekt pozemkových úprav.

Základnou zložkou zelene v samotnej obci bude okrasná, obytná a úžitková zeleň na pozemkoch rodinných domov. Je potrebné podporovať vhodné členenie ich pozemkov, vytváranie obytných a okrasných zelených plôch najmä pri starších domoch, odčleňovanie hospodárskej časti a zelene do zadnej časti pozemkov a na záhumienky v okolí obce. Odporúčame organizovať súťaž o najkrajšiu záhradu, balkón, ulicu.

Najvýznamnejšou plochou zelene v obci je chránený park kaštieľa v centre obce. Z biologického hľadiska má funkciu lokálneho biocentra, bude naďalej chránený a udržiavaný podľa zásad pamiatkovej starostlivosti. Pre verejnosť bude slúžiť ako oddychový park. Významným prvkom a pamiatkou je aj zachovalá lipová alej vedúca na lokalitu Brezina, ktorú je potrebné zachovať. Tento cieľ sleduje aj pripravovaný návrh na jej vyhlásenie za pamiatkovo chránený objekt. Na ochranu historického parku sa stanovuje ochranné pásmo 10 m od hranice pozemku parku, na ochranu lipovej aleje ochranné pásmo 10 m od osi jednotlivých stromoradií tvoriacich alej.

Verejná zeleň bude čo do množstva len doplnkovou zeleňou, ale má významnú priestorotvornú, estetickú a ekologickú funkciu. Na jednotlivých uliciach bude verejná zeleň zastúpená jednostrannými zelenými pásmi pozdĺž ciest, v ktorých je možné vysadiť vysokú zeleň formou stromoradií a nízku zeleň - kroviny. Vytvorí sa tým systém líniovej verejnej zelene, prepájajúci jednotlivé súvislejšie plochy verejnej zelene v obci s krajinou zeleňou. Vytvorí sa tým kostra systému zelene, ktorá bude plniť funkciu kostry ekologickej stability v zastavanom území.

Prírodnú zeleň v severnej a východnej časti katastra predstavuje náletová líniová zeleň pozdĺž vodných tokov a eróznych rýh. Túto zeleň je potrebné chrániť, má významnú pôdoochrannú a ekologickú funkciu. Obmedzenie výskytu burinných druhov sa dosahuje

dosadbou krovín a drevín a vykásaním ich okrajov. Existujúca krajinná zeleň bude doplnená zeleňou zasakovacích pásov. Doporučujeme zvážiť možnosť zalesnenia častí strmých svahov a nevyužívaných pozemkov severne, západne aj východne od obce. V západnej a severnej časti katastra prírodnú zeleň tvorí les.

Pri výsadbe verejnej zelene treba uprednostňovať domáce druhy drevín a krovín, ktoré sú ekologicky a esteticky vhodnejšie a vyžadujú menšiu starostlivosť a náklady na údržbu ako cudzokrajné rastliny.

12) Riešenie verejného dopravného a technického vybavenia

12.1) Doprava a dopravné zariadenia

Obec Župčany je dopravne prístupná z cesty I.triedy č.18 Prešov- Poprad, ktorá sa dotýka juhovýchodného okraja obce. Tu z nej odbočuje cesta III.triedy č.3429 Župčany - Medzany, ktorá tvorí hlavnú os sídla. Na túto cestu sa na severozápadnom okraji obce napája spevnená účelová komunikácia, vedúca do susednej obce Svinia. Cesta III/3429 sa v Medzanoch napája na cestu III/3179 Veľký Šariš - Ražňany.

Cesta I/18 je jednou z najvýznamnejších automobilových komunikácií Slovenska, je to cesta medzinárodného významu. Cesta bola intenzívne využívaná, dopravne značne zaťažovaná. Podľa sčítania dopravy v roku 2005 priemerný počet vozidiel na príľahlom úseku tejto cesty dosiahol 10 421 vozidiel denne. Preto bola realizovaná výstavba súbežnej diaľnice D1 v úseku Široké - Prešov, ktorá prevzala hlavnú dopravnú záťaž z cesty I/18. Je zahrnutá do siete európskych medzinárodných ciest s označením E50. Obe nadradené komunikácie sú súčasťou paneurópskeho multimodálneho dopravného koridoru TEN-T č.Va. Po výstavbe diaľnice sa znížila intenzita dopravy na ceste I. triedy aj hlukové pásmo z dopravy na nej, zasahujúce južný okraj obce.

Diaľnica vedie v priestore medzi cestou I/18 a okrajom lesa od západnej hranice katastra najprv v záreze, neskôr cez lokalitu Ravasovka v násype a na moste v dĺžke 500 m až za východnú hranicu katastra obce. Vedie vo vzdialenosti min.300 m od zastavaného územia obce, čím dôjde k zníženiu hlukovej záťaže z dopravy v obci. V katastri Župčian sa nepočíta s výstavbou protihlukových stien, odpočívadiel a iných prvkov vybavenia diaľnice. Zrealizovaná je spevnená účelová staveništná komunikácia vedúca ku diaľničnému mostu v lokalite Ravasovka aj účelová komunikácia vedúca popod diaľnicu pod mostom cez Kojatický potok, ktoré tvoria prístup do južnej, zalesnenej časti katastra. Prístup na diaľnicu pre dopravu z obce Župčany bude v diaľničných križovatkách Prešov-západ (Vydumanec) a Chminianska Nová Ves.

ZÁKLADNÝ KOMUNIKAČNÝ SYSTÉM

Základom komunikačnej siete v zastavanom území obce budú naďalej cesta I/18 a na ňu nadväzujúca cesta III/3429, ktoré budú zbernými komunikáciami. Prieťah cesty III.triedy cez obec treba šírkovu upraviť na kategóriu MS 8/60 a vybudovať chýbajúce úseky aspoň jednostranného chodníka. Pre zlepšenie dopravných väzieb a najmä skrátenie trasy hromadnej autobusovej dopravy je navrhnuté zaradiť do siete ciest III.triedy aj terajšiu spevnenú účelovú komunikáciu Župčany - Svinia, upravenú na kategóriu S 7,5/60.

Väčšina miestnych komunikácií má funkciu obslužnú, a tie budú v rámci možností postupne upravované na kategóriu MO 7,5/50. Veľmi dôležitou časťou navrhnutého dopravného systému sú priečne vedené komunikácie, ktoré prepájajú hlavné, pozdĺžne ulice. Tieto existujúce komunikácie sú šírkovu nevyhovujúce a preto budú upravené na jednosmerné ulice, novonavrhované komunikácie budú obojsmerné.

Tie z existujúcich miestnych komunikácií, ktoré sú málo dopravne zaťažené a nemajú predpoklad na rozširovanie, budú premenené na ukludnené komunikácie s obmedzením automobilovej dopravy. Patrí k nim aj ulička poza kostol, ktorá vytvorí predpoklad vzniku malej miestnej pešej zóny. Tieto komunikácie môžu mať šírku od 3 do 5 m a dláždený povrch.

Na existujúcej komunikačnej sieti v obci je viacero nevyhovujúcich križovatiek s nedostatočným rozhľadom. Tam, kde nie je možná úprava rozhľadových pomerov, je potrebné osadenie dopravných značiek určujúcich prednosť v jazde.

PARKOVACIE PLOCHY, GARÁŽE A DOPRAVNÉ PRIESTRANSTVÁ

Súčasťou návrhu dopravného systému sú parkoviská pri zariadeniach občianskej vybavenosti. Sú navrhované najmä v centre obce a pri ihrisku. Samostatné parkovanie plochy musia byť vybudované aj v podnikateľských zónach, kde je potrebné vybudovať aj plochu pre odstavovanie nákladných vozidiel autodopravcov sídliačich v obci. Celkove je v obci navrhnutých vyše 100 parkovacích miest.

Na severovýchodnom okraji obce v lokalite Vysoké je navrhnutá osobitná odstavňá plocha s otočkou pre linku verejnej autobusovej dopravy.

HROMADNÁ VEREJNÁ DOPRAVA

Pravidelnú hromadnú verejnú dopravu osôb z obce zabezpečuje v súčasnosti podnik SAD v Prešove. V návrhovom období počítame so zavedením linky mestskej autobusovej dopravy do obce a s vedením liniek SAD po prebudovanej ceste zo Zupčian do Svinej, čo skrátí a zefektívni autobusovú dopravu.

Na zlepšenie podmienok pre autobusovú dopravu je v územnom pláne navrhnuté vybudovanie zastávkových ník pre tri zastávky na priečahu cesty III. triedy cez obec a vybudovanie otočky s odstavňou plochou a sociálnou budovou na severovýchodnom okraji obce na okraji obytného súboru Vysoké.

PEŠIE KOMUNIKÁCIE A PLOCHY

Pozdĺž zberných a obslužných miestnych komunikácií sú navrhnuté jednostranné pešie chodníky šírky 2 m. Okrem nich sú v obci aj samostatné pešie chodníky, vytvárajúce priečne prepojenia medzi ulicami. Jeden z nich v severovýchodnej časti obce, vedúci starou lipovou alejou, bude končiť až v rekreačnej lokalite Pod brezami. Samostatná sústava peších chodníkov je v parku pri kaštieli.

V centre obce je navrhnutá úprava verejných priestranstiev, ktorá má vytvoriť v okolí zariadení občianskej vybavenosti pešie rozptylové a úžitkové plochy doplnené sadovými úpravami. Pre túto úpravu je potrebné spracovať podrobnejší projekt.

CYKLISTICKÁ DOPRAVA

Cyklistická doprava môže na území obce využívať všetky miestne komunikácie a pešie trasy. Cyklistické trasy budú vyznačené v katastri obce po spevnených aj nespevnených verejných a účelových komunikáciách. Návrh trás je vyznačený vo výkresovej časti územného plánu. Obec je potrebné spojiť značkovanou cyklistickou trasou s mestom Prešov mimo cestu I/18 (cez Malý Šariš) a so systémom lesných účelových ciest v priestore Kvašná voda - Cemjata účelovou cestou popod diaľničný most.

ÚČELOVÉ KOMUNIKÁCIE

Účelové poľnohospodárske komunikácie nadväzujú na cesty I. až III. triedy a miestne komunikácie. Ako spevnené budú upravené cesta vedúca od areálu ihriska ku ceste I/18 a novonavrhovaná cesta ku chatovej osade a lyžiarskemu vleku v lokalite Pod Vinicou.

HLUKOVÉ PÁSMA

Riešenie problému hluku z dopravy na ceste I/18 je založené na výstavbe diaľnice, vedenej v dostatočnej vzdialenosti od obce, a vysadení zeleného pásu pozdĺž cesty I/18 v dotyku so zastavaným územím obce.

12.2) Vodné hospodárstvo

12.2.1. Zásobovanie pitnou vodou

12.2.1.1 Súčasný stav

Obec Župčany má nedostatok kvalitnej pitnej vody. Obyvatelia sú zásobovaní pitnou vodou individuálne z jednotlivých domových studní. Voda zo studní v mnohých prípadoch vykazuje znečistenie po stránke bakteriologickej a chemickej, čím nevyhovuje predpísanej STN. Domové studne nespĺňajú ani podmienky hygienickej ochrany vodného zdroja. V katastrálnom území obce resp. v širšom okolí sa nenachádza žiadny vodný zdroj, ktorý spĺňa požiadavky na množstvo a kvalitu vody potrebné pre zásobovanie obce pitnou vodou.

12.2.1.2 Návrh technického riešenia vodovodu

Návrh technického riešenia zásobovania pitnou vodou navrhovanej obytnej zóny vychádza z týchto základných predpokladov:

1. potreba pitnej vody
2. možnosť napojenia na vhodný vodný zdroj
3. koncepcnosť riešenia s jestvujúcou zástavbou obce Svinia
4. efektívnosť navrhovaného riešenia

12.2.1.3 Výpočet potreby vody

Výpočet potreby vody pre obytnú zónu je urobený na základe navrhovaných kapacít obytnej zóny.

V rámci obytnej zóny uvažujeme v roku 2040 s počtom obyvateľov 2950 osôb.

Špecifická potreba vody je určená podľa Vyhlášky MŽP SR č.684/2006 Z.z., kde pre vybavenosť bytov s lokálnym ohrevom teplej vody a vaňovým kúpeľom sa uvažuje s potrebou $135 \text{ l.os}^{-1}.\text{d}^{-1}$. Pre občiansku a technickú vybavenosť obce počítame s potrebou $25 \text{ l.os}^{-1}.\text{d}^{-1}$.

Priemerná denná potreba Q_p

Obytné pásmo a technická vybavenosť: $Q_p = 2950 \text{ obyv} \times 160 \text{ l.ob}^{-1}.\text{d}^{-1} = 472\,000 \text{ l.d}^{-1} = 5,46 \text{ l.s}^{-1}$

Maximálna denná potreba Q_m

$Q_m = Q_p \cdot k_d = 472\,000 \times 1,6 = 755\,200 \text{ l.d}^{-1} = 8,93 \text{ l.s}^{-1}$

Maximálna hodinová potreba Q_h

$Q_h = Q_m \cdot k_h = 755\,200 \times 1,8 = 1\,359\,360 \text{ l.d}^{-1} = 16,07 \text{ l.s}^{-1}$

12.2.1.4 Vodný zdroj

Pre zásobovanie pitnou vodou je potrebné zabezpečiť, na základe vypočítanej maximálnej dennej potreby, vodný zdroj s výdatnosťou **min. $8,93 \text{ l.s}^{-1}$** .

V katastrálnom území obce resp. v širšom okolí nenachádza sa žiadny vodný zdroj, ktorý spĺňa požiadavky na množstvo a kvalitu vody potrebné pre zásobovanie obce pitnou vodou. Obec je napojená na vodné zdroje Prešovského skupinového vodovodu.

Potreba vody je zabezpečená z jestvujúceho vodného zdroja Tichý Potok a podzemných vodných zdrojov hornej Torysy.

12.2.1.5 Konceptnosť riešenia s jestvujúcou zástavbou obce

Pri návrhu kapacity stavebných objektov je potrebné počítať s využívaním vodovodu pre zásobovanie jestvujúcej zástavby obce Župčany a navrhovanej obytnej zóny vo dvoch tlakových pásmach. Preto je potrebné kapacity vodovodu počítať na spoločný výhľadový stav.

Prívodný vodovodný rad, vodojem pre I. tlakové pásmo, zásobovacie potrubie a distribučné rozvody v pôvodnom zastavanom území obce sú vybudované. Pre II. tlakové pásmo bude vybudované prívodné potrubie z existujúceho vodojemu Svinia pozdĺž účelovej cesty Župčany - Svinia.

Vodojem Župčany pre I. tlakové pásmo má kapacitu $2 \times 150 \text{ m}^3$ a dno v nadmorskej výške 360 m n.m., maximálna výška hladiny je 363,3 m n.m.

V súlade s STN 75 54 01 má byť hydrostatický tlak vo vodovodnom potrubí min 0,25 MPa a max 0,60 MPa. Tlakové pásmo vodojemu Župčany je v rozmedzí 303,3 až 335,0 m n.m.

Vodojem Svinia pre II. tlakové pásmo má kapacitu $2 \times 250 \text{ m}^3$ a dno v nadmorskej výške 395,37 m n.m., maximálna výška hladiny je 398,07 m n.m. Tlakové pásmo vodojemu Svinia je 338,07 až 370,37 m n.m.

V I. tlakovom pásme sa v návrhovom roku 2040 predpokladá celkový počet 590 rodinných domov a 1950 obyvateľov, v II. tlakovom pásme 300 rodinných domov a cca 1000 obyvateľov.

Akumulácia vody

Využitelný objem akumulácie vody pre zásobovanie sa stanoví ako súčet objemov potrebných pre :

- vyrovnanie rozdielu medzi prítokom vody do vodojemov a objemom vody z vodojemov odtekajúcich do spotrebiska v dobe max. hodinovej potreby
- zabezpečenie zásoby vody pre hasenie požiaru v zmysle STN 73 66 22
- zabezpečenie zásoby vody v prípade porúch na vodovodných zariadeniach zabezpečujúcich prívod vody do vodojemu.

Využitelný objem akumulácie vody pre zásobovanie sa navrhuje v zmysle STN 75 53 02 čl. 4.4 na min. 60 % z maximálnej dennej potreby vody.

Pre spotrebisko je potrebný tento objem akumulácie vody :

V I. tlakovom pásme:

$$Q_{p1} = 1950 \text{ obyv} \times 160 \text{ l.ob}^{-1} \cdot \text{d}^{-1} = 312\,000 \text{ l.d}^{-1} = 3,61 \text{ l.s}^{-1}$$

$$Q_{m1} = Q_{p1} \cdot k_d = 312\,000 \times 1,6 = 499\,200 \text{ l.d}^{-1} = 5,78 \text{ l.s}^{-1}$$

$$\text{Celková potreba vody: } Q_{m1} = 5,78 \text{ l.s}^{-1} = 499,20 \text{ m}^3 \cdot \text{deň}^{-1}$$

$$\text{Potrebný min. objem : } Q_{m1} \times 60\% = 499,20 \times 0,6 = 299,5 \text{ m}^3$$

Existujúci vodojem Župčany s **objemom $2 \times 150 \text{ m}^3$** pre prvé tlakové pásmo vyhovuje pre celé návrhové obdobie, k roku 2040 bude potrebné pripraviť jeho rozšírenie.

V II. tlakovom pásme:

$$Q_{p2} = 1000 \text{ obyv} \times 160 \text{ l.ob}^{-1} \cdot \text{d}^{-1} = 160\,000 \text{ l.d}^{-1} = 1,85 \text{ l.s}^{-1}$$

$$Q_{m2} = Q_{p2} \cdot k_d = 160\,000 \times 1,6 = 256\,000 \text{ l.d}^{-1} = 2,96 \text{ l.s}^{-1}$$

$$\text{Celková potreba vody: } Q_{m2} = 2,96 \text{ l.s}^{-1} = 255,74 \text{ m}^3 \cdot \text{deň}^{-1}$$

$$\text{Potrebný min. objem : } Q_{m2} \times 60\% = 255,74 \times 0,6 = 153,45 \text{ m}^3$$

Existujúci vodojem Svinia s **objemom $2 \times 250 \text{ m}^3$** pre II. tlakové pásmo bude zásobovať okrem II. tlakového pásma v obci Župčany aj I. tlakové pásmo v obci Svinia, v ktorom sa k roku 2040 predpokladá 2500 obyvateľov:

$$Q_{pS} = 2500 \text{ obyv} \times 160 \text{ l.ob}^{-1} \cdot \text{d}^{-1} = 400\,000 \text{ l.d}^{-1} = 4,63 \text{ l.s}^{-1}$$

$$Q_{mS} = Q_{pS} \cdot k_d = 400\,000 \times 1,6 = 640\,000 \text{ l.d}^{-1} = 7,41 \text{ l.s}^{-1}$$

$$\text{Celková potreba vody: } Q_{mS} = 7,41 \text{ l.s}^{-1} = 640,22 \text{ m}^3 \cdot \text{deň}^{-1}$$

$$\text{Potrebný min. objem: } Q_{mS} \times 60\% = 640,22 \times 0,6 = 384,13 \text{ m}^3$$

$$\text{Celková akumulácia: } 153,45 + 384,13 = 537,58 \text{ m}^3$$

Vodojem Svinia nevyhovuje pre celé návrhové obdobie, k roku 2035 bude potrebné pripraviť jeho rozšírenie.

Hygienické zabezpečenie vody

Na zásobovanie pitnou vodou využívame vodu, ktorá je hygienicky zabezpečená. V prípade potreby je možné v jednotlivých vodojemoch dochlórovanie vody chlórnanom sodným, čo preukázu prevádzkové skúsenosti.

Vodovodné potrubia

Dimenzovanie vodovodných potrubí je v zmysle STN 75 54 01.

Zásobné potrubie a potrubie rozvodnej siete je navrhované na väčší z prietokov:

- maximálny hodinový prietok Q_h

- maximálny denný prietok Q_m + prietok pri požiari $Q_{pož}$

Tlakové pomery sú navrhnuté v súlade s STN 75 54 01 /min 0,25 MPa a max 0,60 MPa/.

Trasy jednotlivých potrubí pre novú výstavbu navrhujeme vo verejnom priestranstve, a to po okraji komunikácií a v zelených pásoch. Na výstavbu vodovodu sa použijú rúry z PVC DN 150 mm a DN 100 mm.

Na potrubíach budú osadené požiarne hydranty a na odbočkách uzávery.

Priame napojenie spotrebiteľov na jednotlivé rozvody siete bude výlučne cez domové prípojky z rúr PE D 32 mm.

Meranie a regulácia

Meranie celkového prietoku vody bude vo vodojemoch. Jednotliví spotrebiteľia budú merať množstvo odoberanej vody na samostatných vodomeroch. Zabezpečenie diaľkového ovládania vodovodu navrhujeme napojiť na vodárenský dispečing .

12.2.2. Kanalizácia

12.2.2.1 Súčasný stav

Obec Župčany má čiastočne vybudovanú kanalizáciu, ktorá je súčasťou skupinovej kanalizácie s obcou Malý Šariš. Splaškové vody z oboch obcí sú odvádzané na likvidáciu do ČOV Malý Šariš. Odpadové vody vyčistené v biologickej ČOV sú vyústené do recipientu, do Šarišského potoka.

Vzhľadom na konfiguráciu terénu celý systém kanalizácie je gravitačný. V súčasnosti je vybudovaná prevažná časť kmeňovej stoky „A“ DN 300. Vyprojektovanú kanalizáciu podľa projektu z r.1992 je potrebné rozšíriť do plôch navrhovanej zástavby.

Trasa stokovej siete v obci je vedená verejným priestranstvom predovšetkým v komunikáciách. Mimo obytnej zóny je trasa zberača vedená pozdĺž Župčianskeho a Šarišského potoka v smere jeho toku k jestvujúcej zástavbe obce Malý Šariš.

12.2.2.2 Navrhované kapacity kanalizácie

Výpočet množstva odpadových vôd

Množstvo odpadových splaškových vôd je stanovené na základe výpočtu potreby vody a STN 736701 pre výhľad k roku 2040:

$$\text{Priemerná denná potreba } Q_p = 472\,000 \text{ l.d}^{-1} = 5,46 \text{ l.s}^{-1}$$

$$\text{Maximálna denná potreba } Q_m = Q_p \cdot k_d = 472\,000 \times 2,0 = 944\,000 \text{ l.d}^{-1} = 10,92 \text{ l.s}^{-1}$$

12.2.2.3 Výpočet prietoku splaškových vôd

Maximálny hodinový prietok

$$\max Q_{sh} = Q_m \times S1 = 10,92 \text{ l.s}^{-1} \times 2,15 = 23,48 \text{ l.s}^{-1}$$

Minimálny hodinový prietok

$$\min Q_{sh} = Q_{priem} \times S2 = 5,46 \text{ l.s}^{-1} \times 0,6 = 3,28 \text{ l.s}^{-1}$$

12.2.2.4 Návrh koncepcie technického riešenia

Splašková kanalizácia bude v obci vybudovaná vo všetkých existujúcich aj navrhovaných častiach zastavaného územia obce. Kanalizácia bude gravitačná, len v lokalite navrhovanej výstavby rodinných domov na svahu ku Šarišskému potoku bude potrebné riešiť prečerpávanie splaškových vôd. Aj táto kanalizácia bude v dlhodobej perspektíve prepojená gravitačným potrubím na hlavnú stoku vedúcu z Malého Šariša.

12.2.2.5 Potrubia stokovej siete

Potrubia splaškovej kanalizačnej siete navrhujeme v zmysle STN 736701 na dvojnásobok maximálneho prietoku splaškových vôd **maxQ_{sh}**.

Stoková sieť sa vybuduje z rúr PVC DN 300 mm.

Trasa potrubí stokovej siete je vedená verejným priestranstvom obce a je navrhnutá tak, aby bolo možné na ňu napojiť všetkých producentov splaškových vôd cez čo najkratšie domové prípojky. Domové prípojky sa vybudujú z rúr PVC DN 150 mm.

12.2.2.6 Čistiareň odpadových vôd

Čistenie splaškových vôd z domácností, technickej a občianskej vybavenosti obce bude v mechanicko-biologickej čistiarni odpadových vôd v obci Malý Šariš.

12.2.3 Odtokové pomery

Obec Župčany z hydrologického hľadiska spadá do základného povodia Šarišského potoka a jeho prítoku Župčianskeho potoka, ktoré sú v správe SVP-povodia Bodrogu a Bodvy. Cez zastavané územie obce preteká Župčiansky potok, ktorý je v intraviláne upravený, ale tok nemá kapacitu na storočnú vodu. Dažďové vody sú zachytávané priekopami a rigolmi a odvádzané do Župčianskeho potoka. V niektorých častiach obce, najmä v jej centre, budú priekopy nahradené dažďovou kanalizáciou.

Základným problémom v riešenom území je zaplavovanie južnej časti obce privalovými vodami zo západnej strany, z lokality Dolina. Zaplavovaná je najmä oblasť futbalového ihriska a príľahlá zástavba vrátane domov od materskej škôlky v smere odtoku vody až po južný okraj zastavaného územia. Tu je základným opatrením vybudovanie poldra vedľa cintorína s hrádzou na západnom okraji futbalového ihriska, slúžiaceho na zachytenie privalovej vody. Potrebné sú však aj ďalšie opatrenia na úpravu vodného režimu všetkých plôch západne od obce, ktoré ležia na svahoch privrátených ku obci. Tu je potrebné najmä rozčlenenie veľkoplošne obrábaných honov ornej pôdy na menšie plochy, členené medzami a zasakovacími pásmi na spomalenie odtoku a zadržiavanie vody. Vhodným by bolo zmeniť časť týchto plôch na trvalé trávne porasty, sady alebo aspoň maloplošné záhradky alebo záhumienky.

Úpravu vodného režimu vyžaduje aj povodie Šarišského potoka, ktorý prispieva k záplavám poľnohospodárskych pozemkov východne od obce ale najmä susediacej obce Malý Šariš. V lokalite Breziny je preto navrhnutá vodná nádrž s retenčnou rezervou, ktorá by upravovala odtok z hornej časti povodia, mala lokálnu rekreačnú funkciu a vytvorila podmienky na ochranu plánovanej výstavby v okolí Šarišského potoka.

Ochranné pásmo Šarišského potoka, v ktorom nesmie byť vybudovaná žiadna budova ani oplotenie pozemkov, je 5 m na obe strany od okraja koryta toku. Vo vyznačenom záplavovom území sa smie stavať až po vybudovaní príslušnej úpravy toku, ktorá odstráni nebezpečenstvo záplav, alebo za splnenia podmienky, že navrhovaná stavba bude riešená s prvkami protipovodňovej ochrany, zabezpečujúcimi ochranu majetku a zdravia obyvateľov.

12.3. Zásobovanie elektrickou energiou

Sídlo Župčany leží západne od Prešova. Na elektrickú energiu je napojené prostredníctvom 22 kV VN el.vedenia č. 203, napájaného z rozvodne 110/22 kV Prešov I.

VN prípojky k trafostaniciam sú vzdušné, vyhotovené z lán AlFe, trasované mimo zastavané územie, alebo káblové zemné, vedené v zastavanom území. Transformačné stanice sú spoločné pre obec aj podnikateľské prevádzky v areáli bývalého JRD. V obci sa nachádzajú distribučné trafostanice:

TR 1 – vonkajšia stĺpová s výkonom 250 kVA - pri ihrisku

TR 2 – vonkajšia stĺpová s výkonom 250 kVA - centrum obce

TR 3 – vonkajšia stĺpová s výkonom 250 kVA - pri ceste do Svinej

TR 4 - kiosková s výkonom 250 kVA - Dolina

TR5 - kiosková s výkonom 250 kVA - Pod jablonkou

TR6 - kiosková s výkonom 250 kVA - Vysoké I.

TR 7 - kiosková s výkonom 250 kVA - Vysoké II.

TR 8 - kiosková s výkonom 250 kVA - Čadivý hon

TR9 - kiosková s výkonom 250 kVA - Za dedinou

Celkový inštalovaný výkon dosahuje hodnotu $P_i=2250$ kVA.

Sekundárne rozvody ústiace na strane z transformačných staníc sú vyhotovené z lán AlFe.

Z TR 2 je vyvedený úložný kábel AYKY, jeho poloha je zakreslená len orientačne.

Z trafostanice TR 3 sú vyvedené úložné káble pre regulačnú stanicu do prípojnej skrine SPR-SR osadenej vedľa trafostanice, a kábel AYKY vyvedený pre zahustenie do jestvujúcej sekundárnej nn siete. Jeho zakreslenie je orientačné.

Celá nn sieť je mrežovaná realizovaná vodičmi rôznych prierezov od 35 do 70 mm². Podperné body sú drevené s betónovými pätkami a nové betónové. Stĺpy sú osadené v predzáhradkách rodinných domov alebo pri krajnici miestnych komunikácií. Prípojky k jednotlivým užívateľom sú zväčša 4-vodičové. Nové prípojky pre rodinné domy sú napojené úložným káblom a v malej miere závesným káblom.

Pre novú zástavbu rodinných domov budú potrebné úpravy v nn rozvádzačoch jestvujúcich trafostaníc. V prípade, že navrhovaný počet RD a zástavba dvoch výrobných areálov budú realizované v plnom rozsahu, je potrebné uvažovať ešte s jednou trafostanicou, ktorá bude osadená vo východnej časti obce v lokalite Paločajka.

Nová zástavba rodinných domov bude napájaná z nn rozvádzačov trafostaníc úložnými káblami AYKY vo výkopoch. Napájanie bude prevedené cez prípojkové skrine PRIS smyčkováním. Zokruhovanie na jestvujúce vzdušné vedenie sa prevedie cez istiace poistkové skrine VRIS.

Verejné osvetlenie zabezpečujú halogénové svietidlá osadené na podperných stĺpoch NN rozvodov pod alebo nad úroveň vodičov, ktoré budú vymenené za LED-svietidlá. Napojené sú vzdušnými vodičmi AlFe s prierezom 16 a 25 mm². Pre novú zástavbu bude potrebné rozšírenie jestvujúceho VO a v novej zástavbe nový vývod z trafostanice pre rozvádzač verejného osvetlenia.

Obec Župčany má toho času 403 rodinných domov. Keďže obec je plynofikovaná, zhruba 90% domácností využíva na kúrenie a prípravu jedla zemný plyn.

Na el.energiu sú napojené akumuláčny pece v základnej škole, kostole a kaštieli.

Prehľad pre stanovenie spotrebiteľských skupín podľa Pravidiel pre elektrizačnú sústavu č.2 z roku 1982:

- kategória "A" - 90 % t.j. 363 b.j.- el.energiu využíva na svietenie a drobné domáce spotrebiče

- kategória "B" - 10 % t.j. 40 b.j. - detto ako "A" + príprava pokrmov a ohrev teplej úžitkovej vody.

K celkovému počtu treba pripočítať už spomínané objekty ZŠ, kaštieľ a kostol, ktoré využívajú pre akumulácky a ohrev vody nočný prúd.

Podielové zaťaženie za bytový fond:

$$A: S_b = 0,4 + 1,6 \frac{1}{n_1} \quad \text{kde } n_1 = 363 \text{ b.j.}$$

$$S_b = 0,4 + 1,6 \frac{1}{363}$$

$$S_b = 0,404 \text{ kVA/b.j.}$$

Pre 320 b.j.

$$S_{\text{max byt}} = 0,404 \text{ kVA/b.j.} \times 363 \text{ b.j.}$$

$$S_{\text{max byt}} = 146,65 \text{ kVA}$$

$$B: S_b = 1,6 + 6,4 \frac{1}{n_2} \quad \text{kde } n_2 = 40 \text{ b.j.}$$

$$S_b = 1,6 + 6,4 \frac{1}{40}$$

$$S_b = 1,76 \text{ kVA/b.j.}$$

Pre 40 b.j.:

$$S_{\text{max byt}} = 1,76 \text{ kVA/b.j.} \times 40 \text{ b.j.}$$

$$S_{\text{max byt}} = 70,4 \text{ kVA}$$

Zaťaženie za bytový fond spolu:

$$S_{\text{max byt}} = 146,65 \text{ kVA} + 70,4 \text{ kVA}$$

$$S_{\text{max byt}} = 217,05 \text{ kVA}$$

Podielové zaťaženie za občiansku vybavenosť:

	Pi /kVA/	m	Pp /kVA/
Obečný úrad /3 zamestnanci/	2,5	0,68	1,7
Pož.zbrojnica /108 m ² /	2,0	0,68	1,4
Kultúrny dom /1 zamestnanec/	5,0	0,68	3,4
Knižnica /1 zamestnanec/	1,5	0,68	1,0
ZŠ /3 triedy/	31,0	0,68	21,1
MŠ /52 detí/	35,6	0,68	24,2
Školská jedáleň /57 stravníkov/	25,0	0,68	17,0
Zmiešaná predajňa /203 m ² /	16,2	0,754	12,2
Pohostinstvo – Jednota /112 stoličiek/	12,0	0,754	9,0
Múzeum - kaštieľ	30,0	0,6	18,0
Verejné osvetlenie	10,0	1,0	10,0
RS - plynu	5,0	1,0	5,0

dom smútku	6,0	0,68	4,08
kostol	25,5	0,6	15,3

SPOLU: S vybav = 144,08 kVA

Podielové zaťaženie za výrobnú zónu:

	Pi /kVA/	m	Pp /kVA/
existujúce výrobné zariadenia	87,0	0,68	59,16

Výsledné podielové zaťaženie za celé sídlo:

S celk. = S max byt + S vybav + S výroba

S celk. = 217,05kVA + 144,08 kVA + 59,16 kVA

S celk. = 420,29kVA

Pri porovnaní hodnoty vypočítaného podielového zaťaženia s hodnotou inštalovaného výkonu je evidentná výkonová rezerva.

NAVRHOVANÉ RIEŠENIE

Keďže v obci je zavedený plyn predpokladáme, že nové RD budú zaradené do kategórie „A“ – t.j. 534 b.j. bude el. energiu bude využívať na svietenie a drobné domáce spotrebiče, potom:

Podielové zaťaženie za bytový fond - prírastok:

$$A: S_b = 0,4 + 1,6 \frac{1}{n_1} \quad \text{kde } n_1 = 534 \text{ b.j.}$$

$$S_b = 0,4 + 1,6 \frac{1}{534}$$

$$S_b = 0,403 \text{ kVA/b.j.}$$

Pre 534 b.j.

S max byt = 0,403 kVA/b.j. x 534 b.j.

S max byt = 215,20 kVA

Podielové zaťaženie za nebytovú sféru - prírastok:

	Pi /kVA/	m	Pp /kVA/
amfiteáter	15,0	0,68	10,2
telocvičňa	25,0	0,68	17,0
obchody	33,6	0,754	25,3
ihriská	12,0	0,68	8,16
výrobný areál južný	75,0	0,68	51,0
Verejné osvetlenie	25,0	0,68	17,0
ZŠ – 5 tried	22,0	0,68	15,0
MŠ – 2 triedy	9,0	0,68	6,12

SPOLU: S návrh = 149,78 kVA

Výsledné podielové zaťaženie za celé sídlo:

S celkové = S exist + S návrh

S celkové = 420,29 + 215,20 + 149,78

S celkové = 785,27 kVA

Pri porovnaní hodnoty vypočítaného podielového zaťaženia existujúceho a navrhovaného s hodnotou inštalovaného výkonu trafostaníc 2250 kVA je zjavná veľká rezerva, ale vzhľadom k potrebe dosiahnutia vhodných napäťových pomerov bude potrebná výstavba novej trafostanice TR10 pre východný okraj obce v lokalite Paločajka. Keďže nepoznáme budúcu potrebu el.příkonu, navrhujeme TR 10 s výkonom 250 kVA, ktorý je možné v prípade potreby zvýšiť jej rekonštrukciou.

Ochranné pásma:

Podľa STN 33 33 00 sa pre vzdušné 22 kV el.vedenie stanovuje ochranné pásmo v šírke 10 m na každú stranu od krajného vodiča. Pre úložný kábel je to 1 m na každú stranu.

12.4) Spoje a telekomunikačné zariadenia

Župčany sú na pevnú telefónnu sieť napojené z automatickej ústredne typu P-51-IV.dekáda, umiestnenej v Prešove.

Hlavný telefónny kábel z ústredne je vedený v kábelovode, od okraja mesta Prešov uloženom v zemi pozdĺž cesty I/18. Na začiatku Malého Šariša je ukončený v sieťovom rozvádzači. Z neho je vedený vzdušný kábel TCKOPV 20x2x0,5 + 30x2x0,5. Kapacita 20x2x0,5 pokračuje do Chminianskej Novej Vsi. Zvyšná kapacita je využitá v sídle Župčany.

V obci je vybudovaný nový telefónny rozvod. Pribudli nové podperné body vrátane nových účastníckych skríň.

Miestny telefónny rozvod na riešenom území je vyhotovený výlučne vzdušným vedením uchyteným na drevených podperných bodoch. Ukončený je v účastníckych rozvádzačoch, kde cez skrine KJ SS 20 a KJ SS 40 sú vyvedené prípojky k jednotlivým účastníkom.

Podľa predbežných informácií je v sídle 120 telefónnych prípojok z toho v občianskej vybavenosti 8 prípojok. Stupeň telefonizácie určíme podľa počtu účastníckych staníc k celkovému počtu bytových jednotiek, t.j. k 319 b.j.:

$$p = \frac{n}{N} \quad \text{kde : } \begin{array}{l} p - \text{stupeň telefonizácie} \\ n - \text{počet účastníckych staníc} \\ N - \text{počet bytových jednotiek} \end{array}$$
$$p = \frac{120}{319} = 0,38$$

Z vypočítanej hodnoty vidíme, že stupeň telefonizácie je pomerne vysoký. Napriek tomu je potrebné počítať s ďalším nárastom počtu pripojení v rámci rozvoja internetizácie až do kapacity dvoch pripojení na byt, t.j. perspektívne vyše 1200 pripojení v roku 2030. To je možné dosiahnuť posilovaním existujúcej siete alebo výstavbou paralelných sietí iných providerov. Nové úseky pevnej siete budú vybudované v novej zástavbe. V zastavanom území budú budované ako kábelové uložené v zemi, rovnako budú zrekonštruované aj existujúce rozvody.

Územie obce je pokryté signálom všetkých prevádzkovateľov mobilných sietí .

Miestny rozhlas:

Rozvod miestneho rozhlasu je vyhotovený závesnými vodičmi uchytenými na podperných stĺpoch nn el.siete. Vždy po určitých vzdialenostiach sú na stĺpoch osadené reproduktory. Ovládanie miestneho rozhlasu je z rozhlasovej ústredne v budove Obecného úradu.

Príjem TV signálu:

Je zabezpečený prostredníctvom televíznych antén a satelitných parabol. Intenzita signálu pre príjem Markízy a pre I. a II. TV program je podľa informácií z Obecného úradu dobrá.

Ochranné pásmo:

STN 73 60 05 stanovuje pre kábel spojového charakteru ochranné pásmo v šírke max.1 m od ostatných sietí uložených v zemi.

Poštová prevádzka:

V obci nie je vybudovaná a ani navrhovaná prevádzka pošty.

12.5) Zásobovanie plynom

Obec Župčany je zásobovaná teplom z vlastných kotolní jednotlivých objektov, ktoré sú plynofikované, výnimočne elektrifikované.

Ako zdroj zemného plynu je v severnej časti obce postavená regulačná stanica plynu, ktorá je napojená na VTL rozvod DN 200 PN 4,0 MPa vedený od Veľkého Šariša smerom na obec Svinia. Výkon regulačnej stanice je 1200 Nm³/hod.

Miestne plynovody v jednotl. častiach obce sú realizované ako kombinácia STL a NTL rozvodov. STL plynovody s tlakovou hladinou PN 0,1 MPa sú vedené k miestam, kde sú osadené regulátory tlaku pre uličné NTL rozvody a sú navrhnuté tak, aby boli schopné zabezpečiť dodávku plynu aj pre zvýšený nárast spotreby. Regulácia tlaku plynu STL/NTL u jednotlivých odberateľov je domovými regulátormi tlaku typu Alz/BD s integrovaným zabezpečovacím zariadením.

Pre uličné NTL rozvody na ukončenie odbočiek STL rozvodov sú namontované stredotlaké regulátory Alz 6U BD jednoduché.

Stredotlaké rozvody dimenzie DN 100 sú vedené v krajnici miestnej komunikácie.

Miestne plynovody sú osadené v zemi na verejných priestranstvách, v okrajoch miestnych komunikácií a v chodníkoch.

Bilancia potreby plynu

Bytový fond bude zásobovaný zmeným plynom naftovým pre účely vykurovania, prípravy TÚV a prípravu jedál.

Pri výpočte potreby obyvateľstva treba uvažovať s dosiahnutím 85-90 % plynofikácie. Pri výpočte spotreby plynu metodikou špecifických spotrieb sa odporúča uvažovať s týmito hodnotami:

A. Existujúci stav.

Druh použitia:

a/ bytový fond 319 b.j. x 0,13 m³/h .....41,5 m³/h

b /byt.fond prípr.TVUŽ 319 x 0,2 .....63,8 m³/h

c /byt.f. vykurovanie 319 x 1,5 .....478,5 m³/h

Spolu : 583,8 m³/hod

2. Obč. a tech.vybavenosť : obecný úrad 5,7 m³/h

Jednota 8,2 m³/h

Dom smútku 3,0 m³/h

3. podnikový areál severný	.....20,0 m ³ /h
Existujúca max. spotreba celkom	620,7 m ³ /h

NAVRHOVANÉ RIEŠENIE

a/ bytový fond 890 b.j. x 0,13 m ³ /h	.....115,7 m ³ /h
b /byt.fond prípr.TVUŽ 890 x 0,2	..... 178,0 m ³ /h
c /byt.f. vykurovanie 890 x 1,5	..... 1335,0 m ³ /h
d/ podnikový areál severný	.....23,0 m ³ /h
e/ podnikový areál južný	.....55,5 m ³ /h
f/ telocvičňa	.....15,0 m ³ /h
g/ obchody	..... 4,0 m ³ /h
h/ základná škola	..... 20,0 m ³ /h
i/ materská škola	..... 15,0 m ³ /h
Navrhovaná max. spotreba celkom:	.....1761,2 m ³ /h

Vyťaženosť existujúcej regulačnej stanice v roku 2040 bude teda takmer 150 %, pretože predpokladaná celková spotreba bude 1761,2 m³/hod. Už k roku 2030 bude preto potrebné pripraviť rekonštrukciu regulačnej stanice na vyššiu kapacitu (2000 m³/hod).

12.6) Zásobovanie teplom

V riešenom území nie je a ani sa nenavrhuje žiadny systém centrálného zásobovania teplom. Jednotlivé objekty v obci budú zásobované samostatnými objektovými zdrojmi tepla a teplej úžitkovej vody. Obec je plynofikovaná, zdroje tepla budú prevažne na báze zemného plynu. Pri novej výstavbe a rekonštrukcii objektov odporúčame osadiť solárne panely, tepelné čerpadlá alebo kogeneračné zdroje, dodávajúce teplo aj elektrickú energiu.

12.7) Zariadenia civilnej ochrany

V obci v súčasnosti nie sú vybudované osobitné zariadenia pre ochranu civilného obyvateľstva. V prípade ohrozenia budú na úkrytie obyvateľstva po príslušnej úprave využité suterény alebo prízemie rodinných domov, v ktorých budú vybudované jednoduché úkryty budované svojpomocou alebo plynotesné úkryty pre obyvateľov domu. Rozmiestnenie úkrytov bude zohľadňovať potrebné dobehové vzdialenosti do 500 m a stavebnotechnický stav budov – budovy musia byť vybudované z pevných materiálov a staticky odolné. Predpokladaná kapacita úkrytov musí byť stanovená tak, aby pokryla minimálne 105% kapacity prislúchajúcej počtu obyvateľov, užívateľov a zamestnancov v objektoch na území obce. Vo výrobných prevádzkach musia byť vytvorené priestory na úkrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov, v škole pre žiakov a zamestnancov, v obchodoch pre projektovanú kapacitu návštevnosti a personál a v budove Obecného úradu pre plánovaný počet zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti. Pasportizáciu úkrytov a spracovanie plánu úkrytia zabezpečuje Obecný úrad.

V navrhovanom objekte občianskej vybavenosti v lokalite Vysoké musí byť vybudovaný priestor vhodný pre zriadenie úkrytu s kapacitou pre zamestnancov a zákazníkov zariadenia a aj čakajúcich a pasažierov konečnej zastávky autobusovej linky.

13) Konceptia starostlivosti o životné prostredie

Súčasťou koncepcie rozvoja obce sú aj zásady tvorby a ochrany životného prostredia jej obyvateľov.

Ovzdušie

V riešenom území nie je a nebude žiadny väčší zdroj znečistenia ovzdušia. Vykurovanie, varenie a príprava teplej úžitkovej vody v existujúcej aj navrhovanej zástavbe bude prevažne na báze zemného plynu, spotrebiče budú zaradené medzi malé zdroje znečistenia ovzdušia.

Najväčším zdrojom znečisťovania ovzdušia bude automobilová doprava. Cesta III. triedy, prechádzajúca obcou, je pomerne málo dopravne zaťažená, naopak veľmi zaťaženou bola cesta I/18 dotýkajúca sa južnej časti obce. Výstavbou diaľnice vo väčšej vzdialenosti od obce ako je cesta I/18 došlo k výraznému zníženiu znečistenia ovzdušia na okraji obce v okolí cesty I. triedy. Súčasťou návrhu zelene v územnom pláne je aj výsadba izolačného pásu pozdĺž tejto cesty, čím sa ešte viac zníži znečistenie ovzdušia obce exhalátmi z dopravy.

Voda

Odpadové vody z obce budú odvádzané dobudovanou splaškovou kanalizáciou do ČOV vybudovanej v obci Malý Šariš. Výstavbu kanalizácie je potrebné maximálne urýchliť pre značné znečisťovanie vodných tokov a nevyhovujúcu kvalitu vody v studniach v obci. Studne pri rodinných domoch môžu slúžiť len ako zdroj úžitkovej vody pre prídovnú zeleň.

Pôda

V riešenom území nie je navrhované žiadne zariadenie alebo prevádzka ohrozujúca čistotu alebo kvalitu pôd. Jednotliví stavebníci sú povinní sňať ornú pôdu z plochy stavby, vhodne ju skladovať počas výstavby a použiť ju na sanáciu okolia postavených objektov alebo iných málo úrodných plôch. Pred samotnou výstavbou je nutné vyňať príslušné časti pozemkov z poľnohospodárskeho pôdneho fondu. V extraviláne obce je potrebné vykonať navrhované opatrenia na obmedzenie erózie pôd, najmä rozčlenenie dlhých honov na svahoch pásmi krajinej zelene. Na plochách najviac ohrozených vodnou eróziou, ktorými sú svahy na západnom okraji obce (medzi cestou I. triedy a obcou) je potrebné zrealizovať projekt pozemkových úprav.

Odpady

Všetky rodinné domy a zariadenia občianskej vybavenosti sú vybavené 110 l smetnými nádobami na vlastných pozemkoch. Vývoz domového odpadu zabezpečuje zmluvný vývozca v súlade so schváleným všeobecne záväzným nariadením obce o odpadoch. Tento vývozca zabezpečuje aj zber separovaného odpadu. Tekuté odpady budú odvedené verejnou kanalizáciou do MČOV. Biologické odpady, najmä odpady zo zelene budú recyklované kompostovaním. Kompostovisko je vybudované v juhozápadnej časti obce.

Zeleň

Základnou zložkou zelene v riešenom území bude okrasná, obytná a úžitková zeleň na pozemkoch rodinných domov. Je potrebné podporovať vhodné členenie pozemkov rodinných domov, vytváranie obytných a okrasných zelených plôch najmä pri starších domoch, odčleňovanie hospodárskej časti a zelene do zadnej časti pozemkov a na záhumienky v okolí obce. Doporučujeme organizovať v súťaž o najkrajšiu záhradu, balkón, ulicu.

Verejná zeleň bude čo do množstva len doplnkovou zeleňou, ale má významnú priestorotvornú, estetickú a ekologickú funkciu. Najvýznamnejšou plochou verejnej zelene v obci je pôvodná park pri kaštieli a zeleň v areáli cintorína.

V rámci úprav verejných priestranstiev a areálov občianskej vybavenosti budú dotvorené a udržiavané malé parkovo upravené plochy. V rámci projektu úprav centra obce

je potrebné spracovať aj kvalifikovaný návrh sadových úprav, ktorý zabezpečí kvalitný estetický výsledok, vhodný výber rastlín a nízke náklady na údržbu zelene v budúcnosti.

Na jednotlivých uliciach bude verejná zeleň zastúpená jednostrannými zelenými pásmi pozdĺž ciest, v ktorých je možné vysadiť vysokú zeleň formou stromoradií a nízku zeleň - kroviny. Vytvorí sa tým systém líniovej verejnej zelene, prepájajúci jednotlivé súvislejšie plochy verejnej zelene v obci s krajinou zeleňou. Vytvorí sa tým kostra systému zelene, ktorá bude plniť funkciu kostry ekologickej stability v riešenom území.

Izolačnou zeleňou bude navrhovaný zelený pás pozdĺž cesty I/18 v úseku od juhovýchodného okraja obce po západnú hranicu katastra.

Prírodnú zeleň v riešenom území okrem lesných porastov predstavuje náletová líniová zeleň pozdĺž vodných tokov a erózných rýh. Túto zeleň je potrebné chrániť, má významnú pôdochrannú a ekologickú funkciu. Obmedzenie výskytu burinných druhov sa dosahuje dosadbou krovín a drevín a vykášaním ich okrajov. Najvýznamnejšou je sprievodná zeleň toku Šarišského potoka, ktorá je biokoridorom lokálneho významu. Pobrežné lužné porasty majú bioekologickú, priestorotvornú a klimatickú funkciu, preto je nutné obnoviť ich aj v úseku vybudovanej úpravy toku. Druhý lokálny biokoridor vedie po západnej hranici katastra medzi lesnými celkami Kvašná voda -Cemjata a Makovisko (Na budove). Významným lokálnym biocentrom je historický chránený park v okolí kaštieľa.

Pri výsadbe verejnej treba uprednostňovať domáce druhy drevín a krovín, ktoré sú ekologicky a esteticky vhodnejšie a vyžadujú menšiu starostlivosť a náklady na údržbu ako cudzokrajné rastliny.

14) Ochrana kultúrno-historických hodnôt

Obec Župčany je historické sídlo čo sa prejavuje aj existenciou historických pamiatok v obci a jej katastri, ktoré sú základnými hmotnými kultúrnymi pamiatkami obce.

"Na území obce sú evidované nasledujúce archeologické lokality:

1. historické jadro obce - územie s evidovanými archeologickými nálezmi (prvá písomná zmienka z roku 1248),
- východne a severovýchodne od kostola - bližšie nestratifikované sídliskové nálezy z mladšej doby bronzovej, včasnej doby dejinnej a stredoveku
2. poloha Čadaj, JV okraj obce - sídlisko z doby rímskej, ojedinelé nálezy zo stredoveku
3. poloha Nad hradskou I - sídlisko z mladšej doby kamennej (lineárna keramika, bukovo-horská kultúra) a doby bronzovej, v areáli LINAK objekty bukovo-horskej kultúry
4. poloha Nad hradskou II (Bartokerc) - sídlisko z mladšej doby kamennej, doby bronzovej a vrcholného stredoveku (12.-13. storočie)
5. poloha Nad jablňami - praveké sídlisko.

Pri výkopových prácach vo vyznačenom území je potrebné splniť oznamovaciu povinnosť a prípadné nálezy odovzdať archeologickému pracovisku.

Krajský pamiatkový úrad Prešov v zmysle pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej či inej hospodárskej činnosti zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk na územiach aj mimo území s evidovanými a predpokladanými archeologickými nálezmi a náleziskami v procese územného a stavebného konania.“

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej ÚZPF), v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok (ďalej NKP), sú z obce Župčany evidované kultúrne pamiatky:

- rímsko-katolícky kostol – č.ÚZPF-409/0, gotický, zo začiatku 16.storočia
- klasicistická kúria – č.ÚZPF-408/1
- park pri kúrii – č.ÚZPF-408/2

- pamätná tabuľa Jonáša Záborského na kúrii- č.ÚZPF-408/3
- pamätná tabuľa Jonáša Záborského na budove fary – č.ÚZPF-1496/2
- hrob s náhrobníkom Jonáša Záborského osadené v múre kostola –č.ÚZPF-1496/1.

Objekt kúrie bude zrekonštruovaný a využitý ako kultúrno-spoločenské centrum obce kde bude spoločenská sála, knižnica, expozícia dejín obce. Pôvodný park už bol rekonštruovaný, je potrebné ho naďalej udržiavať, čoho súčasťou je odstránenie náletovej zelene a sadovnícke ošetrovanie drevín. Po rekonštrukcii budú kaštieľ a park ako príklad pomerne zachovaného komplexu vidieckeho šľachtického sídla využité na rozvoj cestovného ruchu. Je potrebné skončiť s postupným zaberaním plochy areálu kaštieľa a historického parku na iné nevhodné funkcie.

Na základe posúdenia významnej pamiatkovej hodnoty lipovej aleje, vedúcej v severovýchodnej časti obce k lokalite Breziny, bola z dôvodu jej ochrany vyhlásená táto aleja za pamiatkový objekt Aleja, číslo Ústredného zoznamu pamiatkového fondu 408/4. Plocha pamiatkového objektu nemôže byť súčasťou stavebných pozemkov. Na jej ochranu je potrebné dodržiavať ochranné pásmo v šírke 10 m od priemetu korún stromov tvoriacich aleju.

Jadro pôvodnej obce tvorí areál kostola pri parku. Kostol je kompozičnou dominantou celej obce, je pamiatkovo chránený a v jeho areáli sú chránené objekty hrob a náhrobník Jonáša Záborského. V obci sa zachovala jedna ucelenejšia skupina pôvodnej ľudovej architektúry, a to skupina domov pri kostole, pozdĺž uličky na západnej strane – domy popisné číslo 94,98,99,100,101,102,103,104 a 106. Tieto objekty by bolo vhodné v súlade s §14 zákona č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu vyhlásiť za miestne pamätihodnosti a zachovať v pôvodnom výraze ako historickú pamiatku a turistickú atraktivitu. Medzi pamätihodnosti obce navrhujeme zaradiť aj kaplnky a kríže v extraviláne obce.

15) Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V katastri obce Župčany sa nenachádzajú prieskumné územia, chránené ložiskové územia alebo dobývacie priestory.

16) Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

Západná a južná časť obce je ohrozovaná privalovými vodami z okolitých poľnohospodárskych plôch a z toku Župčianskeho potoka. Na zabezpečenie zvýšenej ochrany týchto plôch je nutné dobudovať systém záchytných rigolov a zasakovacích pásov na západnej strane obce a zmeniť spôsob obhospodarovania časti príľahlých pozemkov – zmenou na trvalé trávne porasty. Ochranu pred privalovými vodami Šarišského potoka je nutné riešiť vybudovaním záchytnej nádrže na hornom toku alebo poldra v severnej časti katastra obce.

17) Vyhodnotenie perspektívneho použitia PPF a LPF na nepoľnohospodárske účely

- je spracované formou samostatnej prílohy.

18) Hodnotenie riešenia z hľadiska environmentálnych, sociálnych a územno-technických dôsledkov

Obec Župčany sa nachádza v environmentálne vhodnom prostredí, v urbanizačnom priestore krajského mesta Prešov, v území čiastočne vybavenom potrebným technickým vybavením územia. Vybudovanie vodohospodárskych sietí je v štádiu realizácie. Obec má všetky predpoklady a patričný potenciál pre navrhovaný rozvoj.

Plánovaná výstavba pri dodržaní regulatívov stanovených v tomto územnom pláne bude pre riešené územie obce Župčany i jeho okolie prínosom z hľadiska optimálneho využívania územia, zlepšenia sociálnych pomerov a rozvoja a využitia technického vybavenia územia. Zakladá možnosť riadiť rozvoj obce v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja.

19) ZÁVAZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Čl. 1

Základné ustanovenia

Záväzná časť územného plánu obce vymedzuje :

- územný rozsah záväznosti územného plánu
- regulatívy funkčného a priestorového usporiadania a využitia územia
- zoznam verejnoprospešných stavieb vrátane vymedzenia pozemkov pre vybrané verejnoprospešné stavby a na vykonanie asanácie
- vymedzenie zastavaného územia obce
- vymedzenie ochranných pásiem a chránených území a stavebných uzáver
- potrebu obstarania územných plánov zón
- záverečné ustanovenia.

Územný plán je spracovaný v zmysle zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov a podľa vyhlášky MŽP SR č.55/2001 Z.z.

Čl. 2

Platnosť územného plánu

Územný plán obce Župčany platí na území obce Župčany okres Prešov, ktoré je tvorené katastrálnym územím Župčany.

Územný plán nadobúda účinnosť na základe jeho schválenia obecným zastupiteľstvom dňom jeho schválenia. Záväzná časť na dobúda účinnosť dňom nadobudnutia platnosti všeobecného záväzného nariadenia obce, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu obce.

Čl. 3

Regulatívy funkčného a priestorového usporiadania a využitia územia obce Župčany

Regulatívy určujú záväzné pravidlá, ktoré stanovujú opatrenia v území, podmienky využitia územia a umiestňovania stavieb na jednotlivých funkčných plochách územia obce.

(1) Regulatívy funkčného a priestorového usporiadania a využitia územia obce

Územie obce sa delí na základné štrukturálne jednotky – funkčné plochy. Funkčné plochy sú priestorovo vymedzené jednotky s rovnakou funkciou a stavebnou štruktúrou. Sú pospájané komunikačným systémom a technickou infraštruktúrou.

Základné funkčné plochy obce sú nasledovné:

- obytné plochy - polyfunkčné plochy s prevahou bývania v rodinných domoch – zaberajú prevažnú časť zastavaného územia obce mimo iných funkčných plôch
- **plochy občianskej vybavenosti** – plochy s prevládajúcou občianskou vybavenosťou v centre obce (areály obecného úradu, kostola, kaštieľa, nákupné strediska), zóna vybavenosti východne od parku (obchodné a stravovacie zariadenia, služby) a športový a školský areál a cintorín na západnom okraji obce
- **výrobno-skladovacie plochy** - existujúca zástavba na ploche bývalého hospodárskeho dvora a navrhovaná plocha pri ceste I/18 na južnom okraji obce
- **športovo - rekreačné plochy** – areál futbalového ihriska a maloplošných ihrísk (kurtov) pri cintoríne
- **rekreačné plochy** – lokalita Na budove zahŕňajúca areál lyžiarskeho vleku, chatovej a záhradkárskej osady a rekreačného rybníka
- **sústava verejnej a krajinej zelene** - tvoria ju plochy rekreačnej, hospodárskej, sprievodnej, líniovej a ochranej zelene tvoriacej kostru ekologickej stability lokálneho územného systému ekologickej stability.

Ostatné plochy tvoria územie pôdohospodárskych činností, sú to plochy poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.

Tieto funkčné plochy sú vyznačené vo výkresoch č.2 a 3 príslušnou farebnou plochou v súlade s legendou výkresu.

Základné kompozičné regulatívy obce Župčany sú:

- 1/ kompozičným jadrom obce je existujúce vybavenostné centrum obce s dominantným objektom r.k. kostola
- 2/ základnými kompozičnými osami sú:
  - hlavná kompozičná os obce – prieťah cesty III.triedy, hlavná prírodná kompozičná os - tok Šarišského potoka

Výškové usporiadanie zástavby bude jednotné – v obci objekty max. do dvoch podlaží so šikmou strechou /obytným podkrovím/ - okrem bytových domov a centra obce, kde pre objekty občianskej vybavenosti bude výšková hladina tri podlažia so šikmou strechou /obytným podkrovím/.

(2) Prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky pre využitie jednotlivých plôch

Pre výstavbu na jednotlivých funkčných plochách na území obce Župčany platia záväzné regulatívy podľa tohoto návrhu. Základným regulatívom je funkčné využitie plochy, ktoré sú znázornené vo výkresoch č.2 a č.3 s názvom "Komplexný urbanistický návrh" vo výkresovej časti územného plánu príslušnou farbou a štruktúrou plochy alebo jej ohraničenia /vysvetlenie je v legende výkresov/. Záväzné regulatívy pre využitie takto určených plôch sú stanovené nasledovne:

1/ PLOCHY OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

- a) hlavné funkcie: zariadenia pre uspokojovanie potrieb obyvateľstva poskytovaním maloobchodných, stravovacích, ubytovacích, obchodných, školských, zdravotníckych,

sociálnych, kultúrnych alebo administratívnych služieb, ktoré musia mať väčšinový podiel vo využití podlažných plôch stavieb na jednotlivých pozemkoch.

- b) doplnkové funkcie k hlavnej funkcii: bývanie umiestnené najmä v horných podlažiach alebo zadných traktoch budov, fotovoltické elektrárne na strechách objektov, parky a parkovo upravené plochy zelene
- c) neprípustné funkcie: priemyselné a poľnohospodárske výrobné zariadenia okrem výrobných služieb, veľkoobchodné sklady, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.
- d) ostatné podmienky: objekty môžu byť polyfunkčné, môžu obsahovať byty a malé výrobné prevádzky súvisiace so zariadením občianskej vybavenosti, neprodukuje hluk, zápach a nebezpečný odpad. Odporúča sa integrácia zariadení.

Stavby môžu byť maximálne trojpodlažné, zástavba samostatne stojacimi objektmi alebo skupinovú, zastavanosť pozemku do 50%, sadové úpravy areálovej zelene, spevnené plochy dláždené. Parkovanie zamestnancov a návštevníkov riešené na pozemku objektu alebo verejnom parkovisku dostatočnej kapacity a v primeranej dostupnosti. Garáže pre byty vstavané alebo podstavané pod objektmi.

2/ PLOCHY BÝVANIA

- a) hlavné funkcie: bývanie v rodinných domoch
- b) doplnkové funkcie k hlavnej funkcii: prechodné ubytovanie /penzióny/, maloobchod a služby, malokapacitné zdravotnícke a predškolské zariadenia, fotovoltické elektrárne na strechách objektov
- c) neprípustné funkcie: priemyselné a poľnohospodárske výrobné areály, stavebné dvory, dopravné areály, sklady, športové areály, administratívne budovy, zariadenia na zneškodňovanie odpadov, služby pre motoristov.
- d) ostatné podmienky: objekty môžu byť jednúčelové alebo polyfunkčné, v nich alebo na ich pozemkoch môžu byť umiestnené maloobchodné jednotky a zariadenia služieb, výrobné prevádzky remeselného charakteru do 3 zamestnancov, nenáročné na zásobovanie, neprodukuje hluk, zápach a nebezpečný odpad. Poľnohospodárska výroba je možná v rozsahu samozásobovania.

Stavby môžu byť maximálne dvojpodlažné s využitým podkrovím. Zástavba je samostatne stojacimi alebo radovými objektmi, zastavanosť pozemku do 30%. Parkovanie musí byť riešené na pozemku jednotlivých domov v počte odstavných miest minimálne zhodnom s počtom stanoveným podľa príslušnej STN.

3/ PLOCHY REKREÁCIE

- a) hlavné funkcie: rekreačná – rekreačné, chatové a záhradkárske osady a areály, prechodné ubytovanie
- b) doplnková funkcia k hlavnej funkcii: športové a detské ihriská, stravovacie a obchodné zariadenia, rekreačné služby
- c) neprípustné funkcie: priemyselná a poľnohospodárska výroba a skladovanie, dopravné areály, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.
- d) ostatné podmienky: Zástavba samostatne stojacimi objektmi s vlastnými areálmi alebo jednotlivé areály bez budov. Objekty max. dvojpodlažné alebo dvojpodlažné s podkrovím. Nezastavané plochy sadovo upravené. V rámci areálu musia byť riešené dostatočné parkovacie plochy pre návštevníkov jednotlivých zariadení, ozelenené vzrastlou zeleňou.

4/ PLOCHY ŠPORTU

- a) hlavné funkcie: športovo-rekreačná – maloplošné a veľkoplošné ihriská a športoviská, slúžiace neorganizovanej a organizovanej telovýchove, ihriská, haly a štadióny so základným vybavením
- b) doplnková funkcia k hlavnej funkcii: nevýrobné služby a bývanie (služobné byty, prechodné ubytovanie).
- c) neprípustné funkcie: priemyselná a poľnohospodárska výroba a skladovanie, dopravné areály, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.
- d) ostatné podmienky: Zástavba samostatne stojacimi objektmi s vlastnými areálmi alebo jednotlivé areály športovísk bez objektov. Objekty max. dvojpodlažné alebo dvojpodlažné s podkrovím. Nezastavané plochy sadovo upravené. V rámci areálu musia

byť riešené dostatočné parkovacie plochy pre návštevníkov jednotlivých zariadení, ozelenené vzrastlou zeleňou.

5/ PLOCHY VÝROBY, SKLADOV A TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Plochy výroby a skladov sú určené pre výrobné areály priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, veľkoobchodné sklady a výrobné služby. Plochy technickej infraštruktúry sú areály prevažne nadzemných technologických objektov zabezpečujúcich funkciu a prevádzku inžinierskych sietí.

5.1/ Plochy priemyselnej výroby a skladov

- a) hlavné funkcie: zariadenia a areály priemyselnej výroby a výrobných služieb, dopravné areály, stavebné dvory a veľkoobchodné sklady
- b) doplnková funkcia k hlavnej funkcii: služby a maloobchodný predaj, energetické zariadenia, bývanie len vo forme služobných bytov alebo ubytovní v priestoroch spĺňajúcich hygienické požiadavky, najmä vo vstupných areáloch
- c) neprípustné funkcie: rekreácia, výchovné, športové a zdravotnícke prevádzky s výnimkou podnikových zariadení.
- d) ostatné podmienky: Zástavba halová. V rámci vstupných areálov administratívne budovy riešené ako dominanty, parkovacie plochy pre zamestnancov a parkové úpravy. Vnútroareálové komunikácie musia byť spevnené, nezastavané plochy využité na vnútroareálovú zeleň. Zastavanosť pozemku do 50% . Vnútroareálové plochy musia byť upravené ako spevnené alebo zelené plochy.

5.2/ Plochy zariadení technickej infraštruktúry

- a) hlavné funkcie: špecifické areály technických zariadení umiestnené podľa technických požiadaviek na ich funkciu.
- b) doplnkové funkcie k hlavnej funkcii: administratívne prevádzky, energetické zariadenia, služobné byty alebo ubytovacie zariadenia na plochách mimo ochranné pásma,
- c) neprípustné funkcie: v prípade, že ide o zariadenia s pásmom hygienickej ochrany, nesmú byť na ploche týchto zariadení a v ich ochranných pásmach obytné, zdravotnícke, školské a stravovacie zariadenia.
- d) ostatné podmienky: budovy najviac dvojpodlažné s podkroviem. Vnútroareálové plochy musia byť upravené ako spevnené alebo zelené plochy. Parkovanie riešené v areáli.

6/ PLOCHY ZELENE

6.1/ Sady a záhrady

- a) hlavné funkcie : rekreačná, poľnohospodárska malovýroba pre samozásobovanie
- b) doplnková funkcia k hlavnej funkcii: fotovoltické elektrárne s výkonom do 100 kVA na strechách objektov
- c) neprípustné funkcie: bývanie, výroba, skladovanie, energetické zariadenia, doprava, odpadové hospodárstvo.
- d) ostatné podmienky: plochy bez zástavby trvalými objektmi okrem drobných úžitkových a skladovacích stavieb, zastavanosť pozemkov najviac 10 %.

6.2/ Verejná zeleň

- a) hlavné funkcie : parky, parkovo upravené plochy
- b) doplnková funkcia k hlavnej funkcii: rekreácia, detské ihriská, maloplošné športoviská,
- c) neprípustné funkcie: bývanie, výroba, skladovanie, energetické zariadenia, doprava, odpadové hospodárstvo.
- d) ostatné podmienky: Plochy bez zástavby trvalými objektmi okrem drobných stavieb, súvisiacich s rekreačným alebo športovým využitím plochy, zastavanosť pozemkov najviac 10 %.

6.3/ Krajinná a sprievodná zeleň

- a) hlavné funkcie : nelesná prírodná, ochranná alebo hospodárska zeleň – porasty strom a krov
- b) doplnková funkcia k hlavnej funkcii: rekreácia a šport, vodozádržná, ekologická
- c) neprípustné funkcie: bývanie, výroba, skladovanie, energetické zariadenia, doprava, odpadové hospodárstvo.
- d) ostatné podmienky: plochy bez zástavby trvalými objektmi okrem stavieb súvisiacich s hospodárskym, rekreačným alebo športovým využitím plochy, zastavanosť pozemkov najviac 2 %.

6.4/ Cintorín - kultová zeleň

- a) hlavné funkcie: pohrebisko
- b) doplnková funkcia k hlavnej funkcii: pohrebné služby, park
- c) neprípustné funkcie: všetky druhy objektov okrem pohrebných služieb.
Jednopodlažné stavby so šikmou strechou, architektonicky náročne riešené, so sadovými úpravami celého areálu, dláždené vonkajšie spevnené plochy. Zastavanosť pozemku objektmi max.5%, podiel plôch zelene minimálne 25%. Parkovanie návštevníkov riešené v areáli alebo verejnom parkovisku dostatočnej kapacity a v primeranej dostupnosti.

7/ PLOCHY DOPRAVY

- a) hlavné funkcie: pozemné komunikácie, samostatné dopravné zariadenia, parkoviská a odstavné plochy.
- b) doplnková funkcia k hlavnej funkcii: sprievodná cestná zeleň, odvodnenie územia, služby pre motoristov
- c) neprípustné funkcie: všetky druhy objektov okrem pohrebných služieb.
- d) ostatné podmienky: komunikácie musia mať bezprašnú úpravu, zabezpečené odvodnenie povrchu i telesa a musia byť vybavené príslušným dopravným značením, informačným systémom a dopravným vybavením. Majú byť doplnené verejnou zeleňou. Parkoviská musia byť ozelenené vzrastlou zeleňou, spevnené dlažbou alebo zatrávňovacími prvkami.

8/ OSTATNÉ PLOCHY

8.1/ Vodné plochy

- a) hlavné funkcie: vodné toky a nádrže, nezastavané plochy s vodohospodárskou funkciou
- b) doplnková funkcia k hlavnej funkcii: športovo - rekreačná, hospodárska (rybárstvo, chov vodnej hydiny)
- c) neprípustné funkcie: priemyselná výroba, skladovanie, dopravné areály, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.
- d) ostatné podmienky: na vodných tokoch je zakázaná výstavba objektov, ktoré znemožňujú migráciu rýb a vodných živočíchov a plavbu malých športových plavidiel.

8.2/ Orná pôda

- a) hlavné funkcie : poľnohospodárska rastlinná výroba
- b) doplnková funkcia k hlavnej funkcii: dočasné skladovanie poľnohospodárskych produktov
- c) neprípustné funkcie: výstavba budov okrem dočasných objektov slúžiacich poľnohospodárskej výrobe, fotovoltické elektrárne, skládkovanie odpadov.
- d) ostatné podmienky: plochy bez zástavby trvalými objektmi, prípustné je prechodné umiestnenie s poľnohospodárskou výrobou súvisiacich dočasných objektov (stohy a iné formy sezónneho skladovania, strážne búdky a pod.).

8.3/ Trvalé trávne porasty (lúky a pasienky)

- a) hlavné funkcie: poľnohospodárska pestovateľská a chovateľská činnosť veľkovýrobného alebo malovýrobného charakteru
- b) doplnkové funkcie k hlavnej funkcii: dočasné skladovanie poľnohospodárskych produktov a ustajnenie hospodárskych zvierat

- c) neprípustné funkcie: výstavba budov okrem dočasných objektov slúžiacich poľnohospodárskej výrobe, fotovoltické elektrárne, skládkovanie odpadov.
- d) ostatné podmienky: plochy bez zástavby trvalými objektmi, prípustné je prechodné umiestnenie s poľnohospodárskou výrobou súvisiacich dočasných objektov (stohy a iné formy sezónneho skladovania, strážne boudky, oplôtky, ohrady, košiare a pod.).

8.4/ Lesy

- a) hlavné funkcie : hospodárska
- b) doplnková funkcia k hlavnej funkcii: rekreácia a šport
- c) neprípustné funkcie: bývanie, priemyselná výroba, skladovanie, energetické zariadenia, doprava, odpadové hospodárstvo.
- d) ostatné podmienky: plochy bez zástavby trvalými objektmi okrem stavieb, súvisiacich s hospodárskym, rekreačným alebo športovým využitím plochy, zastavanosť pozemkov najviac 5 %.

(3) Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia

A, Automobilové komunikácie

Nadradenú cestnú sieť na území obce tvoria diaľnica D1 a priesťahy ciest I.triedy č.18 (kategória S 11,5/80) a III. triedy č.3429 (MS 9/60). Tieto cesty a miestne komunikácie kategórie C2-MO 8/50 a C3-MO 6,5/40 až 7,0/40 tvoria Základný komunikačný systém /ZÁKOS/ obce.

Zabezpečujú prevedenie tranzitnej dopravy cez zastavané územie sídla, pripojenie miestnej obslužnej dopravy na nadradenú cestnú sieť a dopravnú obsluhu územia. Cesty základného komunikačného systému sú navrhované aspoň s jednostranným chodníkom. Komunikačnú sieť ZÁKOSu dopĺňajú ukludnené komunikácie kategórie D1 - obytná zóna s návrhovou rýchlosťou max.20 km/hod a šírkou 4-6 m, budované bez chodníkov.

B, Hromadnú osobnú dopravu budú zabezpečovať prímestské autobusové linky mestskej a regionálnej dopravy z Prešova. Trasa liniek bude vedené po cestách III.triedy. Pre zastávky je potrebné vybudovať zastávkové niky s prístreškami a spevnené nástupištia.

C, Cyklistická doprava

Športovo-rekreačné cyklistické trasy majú byť vedené nezastavaným územím, rekreačnými zónami a plochami verejnej zelene. Majú byť vedené v samostatných trasách, môžu však využívať účelové komunikácie. Môžu byť obojsmerné aj jednosmerné, kategórie D2 3/30 alebo D2 1,5/30. Hlavné rekreačné cyklistické trasy budú vyznačené po spevnených lesných účelových cestách v južnej časti katastra obce. S obcou budú spojené samostatnou trasou vedúcou od ihriska ku kaplnke pri ceste I/18, odtiaľ po terajšej poľnej ceste po lávke cez diaľnicu. Cyklistické trasy budú využívať aj účelové poľnohospodárske komunikácie pre prístup do okolitých (Svinia, Malý Šariš) a do rekreačnej zóny Pod vinicou. Cyklistické trasy treba vybaviť orientačným a informačným systémom.

D, Pešie komunikácie a plochy na území sídla budú tvoriť ucelený komunikačný systém. Pešie chodníky pozdĺž miestnych komunikácií budú prevažne jednostranné, pozdĺž cesty III.triedy obojstranné, majú mať šírku min.1,5 m a dláždený povrch. V uliciach kategórie D1 – obytná zóna chodníky budované nemusia byť. V centre obce bude vytvorená pešia plocha v priestore pred kostolom.

Rekreačné pešie trasy budú vedené nezastavaným územím, rekreačnými zónami a plochami verejnej zelene. Majú byť vedené v samostatných trasách, môžu však využívať

účelové komunikácie. Majú byť vybavené drobnou architektúrou /lavičky, prístrešky/ a orientačným a informačným systémom.

E, Statická doprava zahŕňa odstavné plochy, parkoviská a garáže pre motorové vozidlá. Zariadenia statickej dopravy sa umiestňujú v obytnej, výrobnéj aj rekreačnej zóne. V obytnej zóne sa môžu umiestňovať všetky druhy garáží pre osobné motorové vozidlá. Odstavné plochy a garáže musia mať kapacitu zodpovedajúcu stupňu motorizácie min.1:3,5. Parkovacie stánia pre obytnú zástavbu je potrebné riešiť na pozemkoch jednotlivých objektov. Parkovacie miesta pre osobné automobily musia byť súčasťou areálov občianskej vybavenosti a výrobných areálov. Parkoviská pre nákladné automobily a autobusy sa môžu umiestňovať len vo výrobnéj a skladovacej zóne.

F, Zásobovanie vodou

Obec Župčany bude zásobovaná vodou z obecného vodovodu. Zdrojom vody bude Prešovský skupinový vodovod, na ktorý bude napojený privodným potrubím vybudovaným v trase paralelnej s vysokotlakým plynovodom. Vodojem pre I. tlakové pásmo je vybudovaný v lokalite Močiare, II. tlakové pásmo bude zásobované z vodojemu Svinia. Vodovodná sieť v obci bude budovaná potrubím minimálneho priemeru DN 110. Trasy navrhovaných vodovodných potrubí budú vedené po miestnych komunikáciách v zelených pásoch alebo chodníkoch..

G, Odkanalizovanie

Obec Župčany bude odkanalizovaná splaškovou verejnou kanalizáciou, privádzajúcou vody do malej čistiarne odpadových vôd Malý Šariš. Stoky budú priemeru min. DN 300, kruhové, plastové, vedené v zelených pásoch alebo v komunikáciách.

H, Povrchové vody

Pre zlepšenie vodného režimu a vytvorenie rekreačných možností budú nad obcou v lokalite Pod brezinou vybudované viacúčelové nádrže na Šarišskom potoku. Pre ochranu zastavaného územia pred prívalovými vodami bude v severozápadnej časti obce nad záhradami vybudovaný systém záchytných a zasakovacích pásov. Na odvedenie povrchových vôd z priestoru futbalového ihriska bude vybudovaný otvorený rigol do Župčianskeho potoka.

I, Zásobovanie elektrickou energiou

Sídlo bude zásobované el. energiou z existujúcich 22 kV el. prípojných vedení z kmeňovej linky č.230 vedenej okolo obce na južnej strane.

Sieť trafostaníc bude doplnená trafostanicou TR10 a prípadne ďalšími podľa potreby. Prípojky budú káblové uložené v zemi. NN rozvodná sieť bude v zastavanom území budovaná ako káblová, aj pôvodná vzdušná sieť bude postupne prebudovaná na káblovú. Existujúce vzdušné VN vedenia v zastavanom území prebudovať na káblové podzemné alebo závesné.

Dodávka elektrickej energie môže byť posilnená miestnymi zdrojmi elektrickej energie z malých kogeneračných tepelných jednotiek najmä v objektoch občianskej vybavenosti.

J, Zásobovanie plynom

Obec bude zásobovaná zemným plynom z regulačnej stanice umiestnenej na severozápadnom okraji obce. Rozvodná sieť bude dobudovaná v zónach navrhovanej výstavby. V zastavanom území bude prevádzkovaná stredotlaková plynová sieť s prevádzkovým tlakom do 0,3 MPa.

K, Telekomunikačné rozvody

Obec Župčany je napojená na jednotnú telekomunikačnú sieť z ústredne UTO Prešov. Telefónne vedenia sú ukončené v účastníckych rozvádzačoch, kde cez káblové závesy sú riešené vzdušné prípojky pre jednotlivých užívateľov. Po zámene vzdušných rozvodov v obci za kábelové budú takto zamenené aj vzdušné prípojky ku objektom.

Na zabezpečenie šírenia televízneho signálu je možné vybudovať kábelový televízny rozvod uložený v zemi.

(4) Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability vrátane plôch zelene

Ako významné kultúrnohistorické stavby je na území obce potrebné chrániť nasledujúce stavby:

- rímsko-katolícky kostol
- klasicistická kúria
- park pri kúrii
- pamätná tabuľa Jonáša Záborského na kúrii
- pamätná tabuľa Jonáša Záborského na budove fary
- hrob s náhrobníkom Jonáša Záborského osadené v múre kostola.

Na ochranu objektu kostola a kúrie s parkom sa stanovujú nasledovné zásady: v okolí 100 m od pamiatkových objektov nesmú byť vybudované stavby vyššie ako úroveň strešného hrebeňa kostola a v smere hlavných pohľadov z trasy cesty I. triedy stavby, ktoré by zakrývali pohľad na vežu kostola a kúriu.

V záujme zachovania kvality životného prostredia a rekreačného potenciálu krajiny nie je v katastrálnom území obce prípustná výstavba skládok odpadu okrem lokálnych skládok stavebného odpadu I.triedy. V rámci ochrany prírodných zdrojov je nutné nezmenšovať výmeru lesných porastov a trvalých trávnych porastov a chrániť biotopy európskeho a národného významu.

Na území obce Župčany nesmú byť umiestnené prevádzky, ktoré by prekračovali prípustné limity znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy a hlučnosťou ohrozovali okolie nad prípustnú mieru.

Na vykurovanie, varenie a ohrev teplej vody sa bude využívať zemný plyn alebo alternatívne zdroje tepla.

Na zastavanom území obce nie je prípustné skladovať odpady s výnimkou regulovaných skládok stavebného odpadu I.triedy. Živočíšne exkrementy je možné skladovať len mimo ochranné pásmo vodných zdrojov 2.stupňa v pevných, najmä poľných hnojiskách, s vyriešeným spôsobom zachytávania močovky. V zónach výroby a skladov je dovolené kompostovanie biologického odpadu. Tuhý komunálny odpad bude vyvážať zmluvný partner na regionálnu skládku, vyseparovaný odpad na ďalšie spracovanie Tekuté odpady budú likvidované v miestnej alebo skupinovej ČOV. Nebezpečný odpad bude odstraňovaný oprávnenou organizáciou.

Pre zabezpečenie trvale udržateľného rozvoja bude etapovite budovaný územný systém ekologickej stability ktorého základom je kostra ekologickej stability, ktorú tvoria biokoridory a biocentrá. Biokoridormi sú pásové štruktúry verejnej a krajinej zelene, biocentrá sú väčšie a významnejšie plochy zelene v priesečníkoch biokoridorov. Hlavnými biokoridormi sú vodný tok Šarišský potok a jeho sprievodná zeleň a vzrastlá zeleň a trávne porasty v línii Pod Gočovom – Stráň – Pod Sosninou. Lokálna mokraď je pri ceste III.triedy v lokalite Briežky.

Čl.4

VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, PLOCHY PRE VYBRANÉ VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY A NA VYKONANIE ASANÁCIE

(1)Verejnoprospešné stavby sú stavby obecného /verejného/ záujmu, slúžiace širokej verejnosti a nevyhnutné pre zabezpečenie potrebných životných podmienok obyvateľov. Podľa zákona musia vyplývať z riešenia územného plánu a musia byť v rámci neho schválené.

Vzhľadom na ich vymedzenie verejnoprospešnými stavbami sú najmä stavby inžinierskych sietí, nekomerčných objektov občianskej vybavenosti a zriaďovanie verejnej a izolačnej zelene. Na základe riešenia rozvoja obce územným plánom sú v obci Župčany navrhované tieto verejnoprospešné stavby:

A, Verejné dopravné stavby

- 1.Úprava prietahu cesty III.triedy na kategóriu MS 9/60 - úprava šírky a smerového vedenia, vybudovanie zastávkových pruhov, výstavba aspoň jednostranného chodníka.
- 2.Úprava miestnych komunikácií na kategóriu MO 6,5/40 až 8/50 alebo D1 podľa návrhu dopravného riešenia
- 3.Výstavba miestnych komunikácií pre novonavrhovanú výstavbu bytov vrátane prislúchajúcich chodníkov v rozsahu a trasách navrhnutých v územnom pláne
- 4.Úprava účelovej komunikácie Župčany - Svinia na cestu III. triedy kategórie C 7,5/60
- 5.Výstavba otočky a parkoviska pre autobusy na severovýchodnom konci obce v lokalite Vysoké 6.Výstavba účelovej komunikácie od konca miestnej komunikácie Na budove ku záhradkárskej a chatovej osade a lyžiarskemu vleku Pod vinicou
- 7.Úprava verejných priestranstiev v centre obce
- 8.Výstavba samostatných peších chodníkov v lipovej aleji a v severozápadnej časti obce k lokalite Dlhé
- 9.Cyklistická trasa vedená po cestách III.triedy do obcí Svinia a Medzany.
10. Úprava cesty I /18 na trojpruhovú komunikáciu kategórie C 11,5/80 vrátane úpravy križovatky Župčany
11. Verejné parkoviská podľa výkresu dopravy.
12. Výstavba mosta na miestnej komunikácii.

B,Stavby verejnej občianskej vybavenosti

1. Výstavba materskej školy
2. Výstavba základnej školy
3. Maloplošné ihriská pri futbalovom ihrisku
4. Prestavba Obecného úradu
5. Tribúna so šatňami a úprava areálu futbalového ihriska
6. Lyžiarsky areál Na budove (ak bude vybudovaný ako investícia obce)
7. Športový areál Pod Vysokou
8. Výstavba telocvične
9. Výstavba detského parku

C,Stavby verejnej technickej vybavenosti

- 1.Verejná splašková kanalizácia
- 2.Dažďová kanalizácia verejných komunikácií
- 3.Vodná nádrž pod Brezinami
- 4.Výstavba verejného vodovodu II. tlakového pásma
- 5.Rozšírenie verejnej technickej vybavenosti pre novú výstavbu v obci v rozsahu podľa návrhu územného plánu

6. Preložka VN vedenia
7. Obecné kompostovisko

D, Opatrenia vo verejnom záujme

1. Sadové úpravy v centre obce.
2. Sadové úpravy miestneho cintorína
3. Obnova líniovej sprievodnej zelene miestnych tokov
4. Sprievodná líniová zeleň verejných komunikácií
5. Zasadovacie pásy v lokalitách Dolina, Dlhé, Pod Brezinami a Na budove

Ďalšie verejnoprospešné stavby môžu byť stanovené na základe aktualizovanej alebo dodatočne spracovanej územnoplánovacej dokumentácie (územný plán zóny) po prejednaní s dotknutými osobami, orgánmi a organizáciami a po schválení obecným zastupiteľstvom.

ČI.5

Chránené časti krajiny, ochranné pásma a stavebné uzávery

(1) Na území obce sa za chránené časti krajiny stanovujú pôvodný park pri kaštieli a historická lipová alej vedúca k lokalite Breziny.

(2) Na území obce Župčany sú stanovené nasledujúce pásma hygienickej ochrany:
cintorín..... 50 m

Na území obce sú ochranné pásma inžinierskych sietí vyplývajúce zo všeobecne platných predpisov /STN, odborové normy, technické prepisy/. Sú to predovšetkým:

- ochranné pásmo 22 kV VN el. vedenia v šírke 10 m od krajného vodiča
- ochranné pásmo diaľkových káblov v šírke 2 m
- ochranné pásmo vysokotlakého plynovodu 20 m od osi
- ochranné pásmo cesty I. triedy 50 m mimo územie obce vymedzené dopravnými značkami začiatok a koniec obce
- ochranné pásmo trasy diaľnice D1 do vzdialenosti 100 m od osi krajného jazdného pruhu mimo územie obce vymedzené dopravnými značkami začiatok a koniec obce
- ochranné pásmo lesa 50 m od okraja lesných pozemkov
- ochranné pásmo vodného toku Šarišský potok v šírke 5 m od brehovej čiary po oboch stranách toku.

Na ochranu historického parku sa stanovuje ochranné pásmo 10 m od hranice pozemku parku, na ochranu lipovej aleje ochranné pásmo 10 m od priemetu korún stromov v aleji, výrub stromov v aleji v súvislosti s akoukoľvek výstavbou je neprípustný."

V týchto pásmach platí zákaz výstavby trvalých stavieb s výnimkou komunikácií a ostatných sietí ak sú v súlade s STN "Priestorová úprava vedenia inž. sietí."

(3) Stavebná uzávera je na všetkých plochách zelene tvoriacich územný systém ekologickej stability s výnimkou stavieb súvisiacich s rekreačným využitím týchto plôch.

Stavebná uzávera je v inundačnom (záplavovom) území toku Šarišský potok na plochách vyznačených v grafickej časti do doby vybudovania ochranných stavieb. Podmienkou výstavby v inundačnom území v blízkosti vodných tokov musí byť ich adekvátne protipovodňová ochrana.

(4) V zmysle ustanovenia § 30 leteckého zákona je nutné prerokovať s Dopravným úradom nasledujúce stavby:

- stavby alebo zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1 písmeno a) leteckého zákona),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods.1 písmeno b) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1 písmeno c) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1 písmeno d) leteckého zákona).

Čl.6

Potreba obstarania územných plánov zóny

Nestanovuje sa. Pre rozsiahlejšie plochy územia na výstavbu rodinných domov je vhodné vypracovať urbanistické štúdie.

Čl.7

Vymedzenie zastavaného územia obce

Zastavané územie obce zahŕňa plochy zastavané v dobe spracovania územného plánu a plochy územným plánom určené na zastavanie. Vymedzenie hranice zastavaného územia je vyznačené v grafickej časti územného plánu vo výkrese č.3.

Čl.8

Schéma verejnoprospešných stavieb

Schéma verejnoprospešných stavieb, ktorá znázorňuje umiestnenie vymedzených verejnoprospešných stavieb a funkčných plôch na území obce, je prílohou tejto záväznej časti územného plánu.